

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини

јануар - јул 2023. године

Нови Сад, септембар 2023. године

САДРЖАЈ:

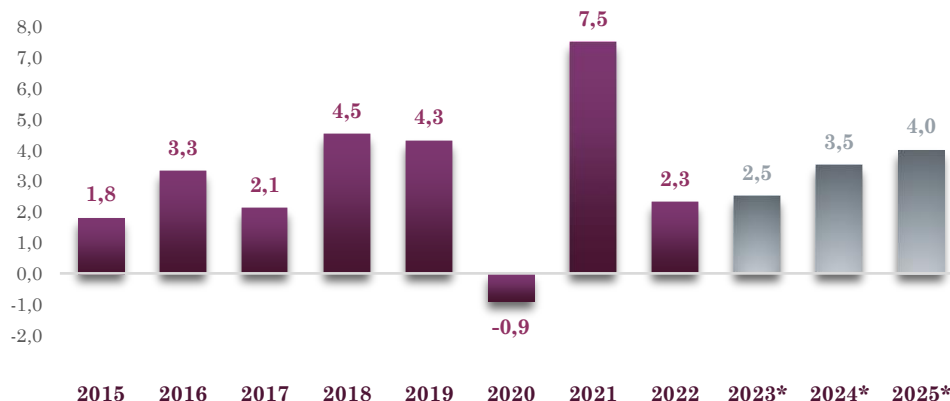
I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ.....	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ	7
III. ПОЉОПРИВРЕДА.....	9
IV. ИНДУСТРИЈА.....	11
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	14
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	18
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО.....	19
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА.....	22
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије	22
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине	26
Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)	27
Спољнотрговинска робна размена по земљама	31
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена.....	33
IX. ЗАПОСЛЕНОСТ	36
X. НЕЗАПОСЛЕНОСТ.....	39
XI. ЗАРАДЕ	42
ИЗВОРИ ПОДАТАКА.....	45

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

Србија је, упркос вишедимензионалној кризи која траје више од три године, према речима Народне банке Србије (НБС) успела да сачува стабилност своје економије и поверење потрошача и инвеститора, у прилог чему говори **кумулативни реални раст БДП-а од око 9% у трогодишњем периоду 2020-2022, рекордни приливи СДИ, наставак раста запослености и зарада у приватном сектору, као и највиши ниво девизних резерви.**

БДП Републике Србије, годишње стопе реалног раста (%)

*процена НБС

Међугодишњи раст БДП-а Србије у другом кварталу 2023. године убрзан је на 1,7% (након раста од 0,9% м.г. у првом кварталу 2023), чему је допринео сектор грађевинарства, постепено слабљење ефеката високих трошкова у производњи и решавање застоја у глобалним ланцима снабдевања.

Посматрано с производне стране, **раст је потекао од веће активности у грађевинарству, ИКТ сектору, пољопривреди и индустрији.** Посматрано с расходне стране, као и у првом кварталу, **раст је водио нето извоз, као резултат реалног раста извоза робе и услуга и пада увоза, а у мањој мери и бруто инвестиције у основна средства, док су потрошња и залихе имале негативан допринос, што су кретања која се бележе и у земљама региона.**

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%), производна страна (п.п.)

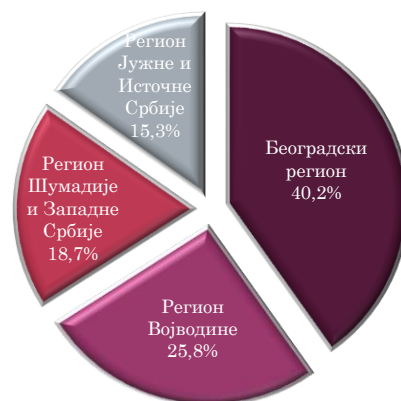
Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%), расходна страна (п.п.)

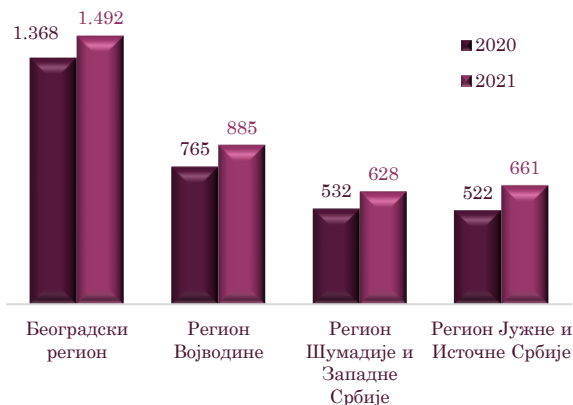

Када је реч о **регионалној расподели БДП-а Србије**, према последњим званичним подацима РЗС-а који се односе на 2021. годину, вредност регионалног БДП-а и учешће региона у вредности националног БДП-а је следеће: Београдски регион заузима водеће место (2.519 млрд РСД, учешће у националном БДП-у 40,2%), након њега је **Регион Војводине (1.616 млрд РСД, учешће у националном БДП-у 25,8%)**, а потом следе Регион Шумадије и Западне Србије (1.173 млрд РСД, учешће 18,7%) и Регион Јужне и Источне Србије (960 млрд РСД, учешће 15,3%).

Учешће региона у националном БДП-у, 2021. године

БДП по глави становника (у хиљ. РСД)

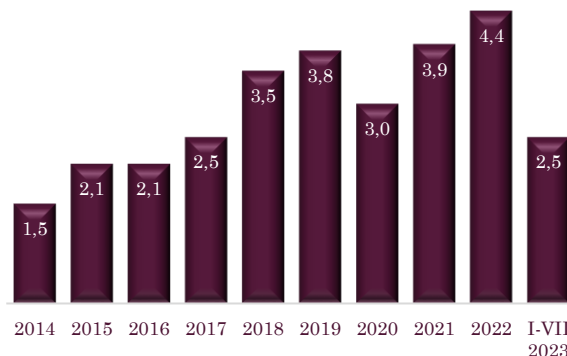

БДП по глави становника је у 2021. години био највиши у Београдском региону (1,5 млн динара), и био је за 62,6% већи *per capita* износ у односу на републички ниво, док је у свим осталим регионима БДП по глави становника био мањи од републичког просека. **БДП по глави становника у Војводини за 2021. годину износи 885 хиљада динара**, што указује на пораст од 15,7% у односу на 2020. годину. Најнижа вредност БДП-а по глави становника забележена је у Региону Шумадије и Западне Србије (628 хиљада динара у 2021).

На нивоу 2023. године, НБС очекује стопу раста БДП-а у распону од 2,0% до 3,0%, с тим да је према најновијим пројекцијама вероватније да она буде ближа доњој граници пројектованог распона, а разлог томе су лошије перформансе производног сектора наших најзначајнијих трговинских партнера, а нарочито Немачке. Према проценама НБС, раст ће с производне стране првенствено бити вођен растом услужних сектора, пољопривреде и грађевинарства, док се нешто мањи допринос расту очекује од индустрије. **Пројекцију раста БДП-а за 2024. годину НБС и даље задржава у распону од 3,0% до 4,0%**.

У прилог макроекономској перспективи Србије говори и податак о **приливу СДИ, који је у периоду 2018-2022, кумулативно посматрано, износио 18,6 млрд евра**, што је чинило око 60% укупних прилива у земље Западног Балкана. **У првих седам месеци 2023. године, укупан прилив СДИ у Србију износио је 2,5 млрд евра**, што представља за **око 20% већи ниво** у односу на исти период прошле године.

СДИ у Србији (у млрд евра)

Војводина је у периоду 2003-2022. године привукла СДИ у вредности од око 11,4 млрд евра. СДИ у Војводини су, према висини инвестиције, у највећој мери усмерене у агробизнис, аутомобилску индустрију и финансијски сектор (банке), а највећу вредност инвестиције забележиле су Немачка, Италија и САД. Укупно је 540 компанија инвестирало у Војводину, од чега тренутно активно послује 388 компанија, које запошљавају око 100.400 људи.

Инфлација у Србији је у првих седам месеци 2023. године у просеку износила 14,9% мг. Након што је достигла врхунац у марту (16,2% мг), инфлација у Србији је од другог квартала 2023. у паду, па је тако у јулу износила 12,5% мг. Таквом кретању инфлације највише доприноси успоравање раста цена прерађене хране и енергије, као и цена у оквиру базне инфлације. На нивоу Војводине, међугодишња инфлација је у јулу 2023. године износила 12,3%. У јулу је, први пут од септембра 2020. године, изостао месечни раст цена – потрошачке цене су у односу на јун у просеку снижене за 0,1%, вођене нижим ценама поврћа и у мањој мери појединих основних животних намирница (уље, хлеб, месо). Посматрано на нивоу Војводине, потрошачке цене су у јулу такође снижене за 0,1% у односу на јун. Према најновијим подацима РЗС-а, инфлација у Србији је у августу 2023. године додатно успорила, на 11,5% међугодишње, док је у односу на претходни месец раст потрошачких цена у августу износио 0,4%.

Што се тиче пољопривредне производње, агрометеоролошки услови током јула, углавном су омогућавали обављање свих актуелних пољопривредних радова, а најзначајнија је била жетва пшенице. Високе температуре у другој половини јула нису погодиле јарим усевима, док је киша била значајна за све пољопривредне усеве. У појединим подручјима биле су олује праћене градом, које су нанеле значајне штете усевима.

Када је реч о пољопривредној сезони у Републици Србији, према прелиминарним подацима РЗС-а, производња пшенице у Србији ове године је већа за око 20% у поређењу са претходном годином. Поред тога, количина падавина погодује приносу јесењих култура, те се претпоставља да ће ове године пољопривредна сезона бити за око 8% већа од прошлгодишње.

У Војводини је у 2023. години, према подацима ПССС (Пољопривредне Саветодавне и Стручне Службе), остварена већа производња пшенице (за 17,1%), јечма (за готово 30%), уљане репице (за 72,0%), овса и ражи (за око 20%). Према прелиминарним подацима РЗС-а, код производње малина и вишње остварен је пад (за 26,2% и 5,1%, респективно).

Након шестомесечног опадајућег тренда, у јулу су цене готово свих примарних пољопривредних производа биле у порасту.

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - јул 2023. године забележила међугодишњи раст од 1,9%, који је водио опоравак у електроенергетском сектору (раст 16,3% мг.), док је у сектору рударства и прерађивачке индустрије забележен пад обима производње од 0,5% мг. и 0,7% мг., респективно. На нивоу АП Војводине, индустријска производња је у првих седам месеци 2023. године, у односу на исти период прошле године, забележила раст од 2,9%. Раст је забележен у сектору снабдевања електричном енергијом (43,5% мг.) и сектору прерађивачке индустрије (2,0% мг.), док је у сектор рударства забележен пад обима производње од 3,3% мг.

Сектор грађевинарства у Републици Србији, у првој половини 2023. године, бележи већу активност међугодишње посматрано. **Укупна грађевинска активност извођача из Републике Србије** (и у Србији и у иностранству) је у периоду **јануар - јун 2023. године**, посматрана преко индикатора укупна вредност изведених радова, забележила **раст од 9,7% мг.** у сталним ценама. **Грађевинска активност само на територији Републике Србије је повећана за 9,4% мг.**, као последица приватних инвестиција, улагања у инфраструктурне пројекте, а делом и због ниже базе у 2022. години. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених у **иностранству је повећана за 21,3% мг.**

У Војводини је у периоду јануар - јун 2023. године вредност изведених грађевинских радова у сталним ценама повећана за 30,9% у односу на исти период прошле године (вредност изведених грађевинских радова на зградама је смањена за 16,9%, док је на осталим грађевинама приметно повећање грађевинске активности за чак 64,1%). **У Војводини је у првих седам месеци издато 6.103 грађевинске дозволе** (у Србији укупно 15.591), **што је за 0,9% више него у истом периоду прошле године.** Према грађевинским дозволама издатим у посматраном периоду, у Војводини је пријављена изградња 5.518 станова (за 10,1% мање у односу на исти период 2022), просечне површине 75,8 м² по стану.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у периоду јануар - јул 2023. године реално смањен за 4,7% међугодишње, док **на нивоу АП Војводине тај пад износи 4,0% мг.** Посматрано по робним групама, на унутрашњем тржишту Републике Србије у периоду јануар - јул 2023. године, у односу на исти период прошле године, **реално је смањен промет у оквиру свих робних група** – промет хране, пића и дувана смањен је за 5,7% мг., промет непрехрамбених производа смањен је за 4,4% мг., а промет моторних горива смањен је за 3,6% мг.

У периоду јануар - јул 2023. године, туристичке дестинације Републике Србије је посетило 2,3 милиона туриста, што је **за 13% више него у истом периоду 2022. године**, уз **раст броја регистрованих ноћења од 10%** (7 милиона ноћења туриста регистровано је у периоду јануар - јул 2023). **Војводину је у првих седам месеци 2023. године посетило 386 хиљада туриста** (17% од укупних долазака у Србију), што је за 2% више него у истом периоду прошле године, док је **регистровано 1,1 милиона ноћења туриста**, што је за 3% више међугодишње. У Војводини је у посматраном периоду **најпосећенији био Град Нови Сад**, где је забележено 133 хиљаде долазака туриста, што је за 12% више у односу на исти период 2022. године. Већину посетилаца чинили су страни туристи (64%).

Према последњим расположивим подацима, **девизни прилив од туризма у Републици Србији остварен у првих шест месеци ове године износи 1,1 млрд евра и већи је за 17%** у односу на девизни прилив остварен у истом периоду прошле године.

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије у периоду јануар - јул 2023. године износила је 38,3 млрд евра, што је за **незнатних 0,3% више него у истом периоду 2022. године.** **Извоз је реализован у вредности од 16,9 млрд евра** (за 8,2% више мг.), док је **увоз износио 21,4 млрд евра** (за 5,1% мање мг.). Србија је у првих седам месеци 2023. године забележила **дефицит у робној размени са иностранством у износу од 4,6 млрд евра** (за 34,7% мањи мг.). **Најзначајнији спољнотрговински партнер Србије у посматраном периоду је Немачка** (14,9% укупног извоза пласирано је у Немачку, односно 13,0% укупног републичког увоза потиче из Немачке).

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине у првих седам месеци 2023. године износила је 12,8 млрд евра (33,3% укупне размене Републике Србије у истом периоду), што је за 1,7% мања вредност у односу на робну размену остварену у истом периоду 2022. године. Извоз је остварен у вредности од 5,5 млрд евра (за 4,5% већи мг.), док је увоз износио 7,2 млрд евра (за 6,0% мањи мг.). Војводина је у првих седам месеци 2023. године забележила дефицит у размени са иностранством у вредности од 1,7 млрд евра (за 29,3% мањи мг.). Најзначајнији спољнотрговински партнер Војводине у посматраном периоду, као и на републичком нивоу, је Немачка (20,7% укупног војвођанског извоза пласирано је у Немачку, односно 14,9% укупног војвођанског увоза потиче из Немачке).

Укупан број запослених у Републици Србији, према подацима за други квартал 2023. године, износи 2,4 милиона и повећан је за 2,6% у односу на исти период прошле године. Раст се у потпуности дугује међугодишњем расту запослених код правних лица и предузетника, док је број индивидуалних пољопривредника смањен. Формална запосленост у приватном сектору у Србији износи готово 1,8 милиона лица и међугодишње је повећана за 3,3%, при чему је највећи број новозапослених регистрован у области информисања и комуникација. Број формално запослених у јавном сектору у Србији је међугодишње повећан за незнатних 0,6%. На нивоу Војводине укупна запосленост износи 594 хиљаде лица (што чини 25,1% од укупно запослених у Србији) и за 2,5% је повећана у односу на исти период прошле године. Посматрано по секторима делатности, у Војводини је највише запослених у сектору Прерађивачке индустрије (27,0%) и у Трговини на велико и мало (15,7%).

Према Анкети о радној снази РЗС-а, стопа запослености у Републици Србији, према подацима за други квартал 2023. године, износи 50,4%, а у Војводини 51,5%.

Према евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ), у Србији је на крају јула 2023. године регистровано за 9,5% мање незапослених лица, у односу на јул 2022. године, док је на нивоу АП Војводине незапосленост мања за 10,1% мг. Незапосленост је у јулу 2023. године међугодишње смањена у сваком округу АП Војводине појединачно посматрано, а највеће смањење је забележено у Сремском округу (-14,4% мг.).

Према Анкети о радној снази РЗС-а, стопа незапослености у Републици Србији за други квартал 2023. године износи 9,6%, а на нивоу Војводине 7,9%.

Просечна бруто зарада у Републици Србији за период јануар - јун 2023. године износи 116.135 динара, а просечна нето зарада 84.204 динара. У односу на исти период 2022. године, просечна бруто и нето зарада номинално су веће за 15,4%, а реално за 0,1%. Посматрано по делатностима, највишу просечну зараду бележи област Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности (нето 257.994 динара), а најнижу Остале личне услужне делатности (нето 46.583 динара). Медијална нето зарада за јун 2023. године износила је 65.358 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

У АП Војводини просечна бруто зарада за првих шест месеци 2023. године износи 110.096 динара (за 5,2% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 79.690 динара (за 5,4% мање од републичког просека). У поређењу са истим периодом прошле године, просечна бруто и нето зарада у Војводини номинално су веће за 15,1% и 15,0%, респективно. Највишу просечну зараду у

периоду јануар – јун 2023. године, бележи **Јужнобачки округ** (нето 88.905 динара), а најнижу Западнобачки округ (нето 69.367 динара).

Геополитичке тензије и даље представљају један од највећих ризика НБС пројекције привредног раста. Имајући у виду да **сукоб са Украјином** још није завршен, његово интензивирање би могло изазвати поновни скок цена енергената и хране, што би подстакло нови круг инфлаторних притисака, а тиме и даље заостравање монетарних политика ради обуздавања раста инфлације. **Проблеми у ЕУ** се могу јавити у попуњавању залиха гаса за следећу зиму и могу бити изражени ако се повећа тражња из Кине, јер ће то довести до раста цене гаса у ЕУ. **Чак и кад би изостали директни ефекти на цену гаса у Србији, то би се одразило на раст увозне инфлације, а тиме и домаће инфлације.** Такође, **споразум о извозу житарица из црноморских лука у јулу није продужен, што може утицати на светске цене хране, пре свега пшенице.** Даља економска и политичка фрагментација може поделити земље у трговинске блокове и проузроковати знатне губитке у светској производњи, укључујући и **негативне ефекте на СДИ.**

Неизвесност у погледу остварења пројекције раста Србије и даље у највећој мери потиче управо од фактора из међународног окружења - изгледа за глобални привредни раст, глобалне инфлације и степена заостравања монетарних политика водећих централних банака, а у одређеној мери и геополитичких односа, цена енергената и примарних производа на светском тржишту, док се када је реч о **факторима из домаћег окружења**, ризици пројекције односе на прилив по основу СДИ, улагања у сектор енергетике и инфраструктуру, темпо опоравка производње угља, а у одређеној мери и на исход овогодишње пољопривредне сезоне.

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Међугодишња инфлација у Републици Србији додатно је успорила и у јулу 2023. године када је износила 12,5%, што је у највећој мери резултат успоравања раста цена прерађене хране и енергије, као и цена у оквиру базне инфлације (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета).

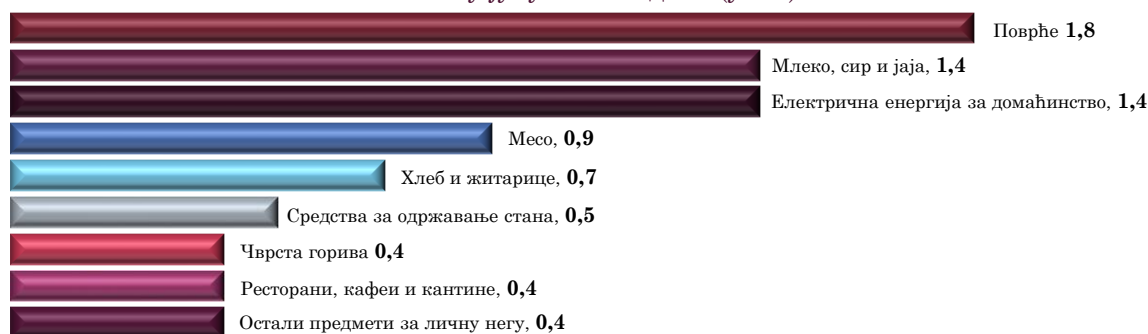
Међугодишње посматрано, раст цена енергената се у јулу спустио на 7,1%, при чему су цене нафтних деривата наставиле да доприносе успоравању укупне међугодишње инфлације (цене деривата нафте су на међугодишњем нивоу смањене за 12,9%).

Инфлација у Србији мерена индексима потрошачких цена (%)

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, највећи позитиван допринос међугодишњој стопи јулске инфлације од 12,5% потекао је, преваасходно, од цене поврћа (допринос 1,8 п.п.), следи допринос раста цене млека, сира и јаја, као и цене електричне енергије за домаћинства (по 1,4 п.п.).

Најзначајнији доприноси међугодишњој инфлацији у јулу 2023. године (у п.п)

Ако се посматра месечна инфлација, у јулу је, први пут посматрано од септембра 2020. године, изостао месечни раст цена, и потрошачке цене су у просеку снижене за 0,1%, вођене нижим ценама поврћа и у мањој мери појединих основних животних намирница (уље, хлеб, месо).

Цене хране и безалкохолних пића су на месечном нивоу први пут смањене од почетка године и биле су у просеку ниже за 1,4% у односу на јун. У оквиру тога, цене непрерађене хране у јулу су смањене за 4,4%, вођене пре свега нижим ценама свежег поврћа и свежег меса. С друге стране, цене у групи прерађене хране у јулу

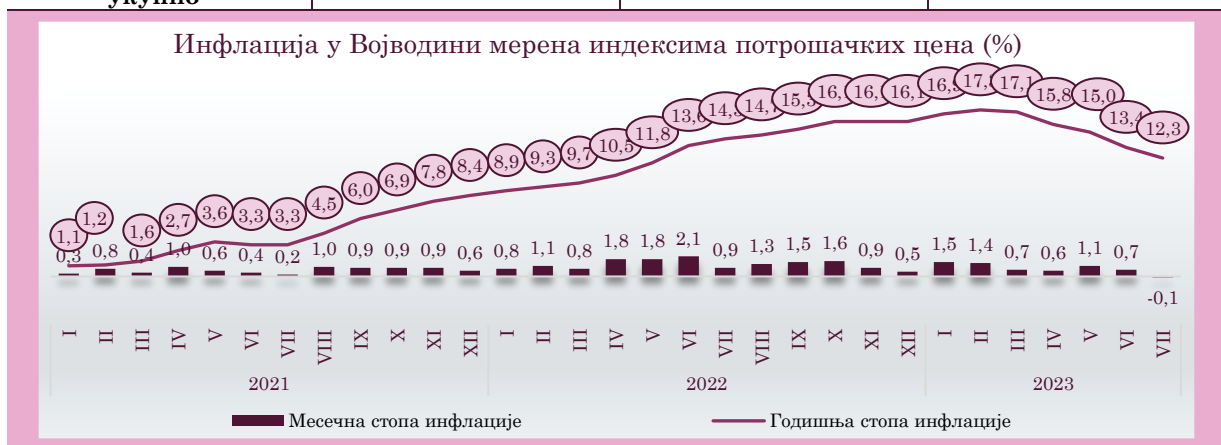
су благо порасле, за 0,2%, што представља значајно успоравање у односу на просечна остварења из претходних месеци. Наставак успоравања динамике раста цена прерађене хране указује на то да су смањени трошковни притисци на тржишту основних животних намирница, на шта указује и кретање цена произвођача прехранбених производа, које су од почетка године закључно с јулом смањене за 0,5%.

Под утицајем нижих цена чврстих горива на месечном нивоу, **цене енергената су у јулу смањене за 0,1% у односу на јун**, док су цене нафтних деривата, у просеку, остале готово непромењене у односу на јун.

Међугодишње посматрано, базна инфлација је у јулу успорила на 9,4%, док су у односу на јун, **цене производа и услуга у оквиру базне инфлације порасле за 0,7%**, чему је у највећој мери допринео сезонски раст цена туристичких пакет-аранжмана.

Према подацима РЗС-а, **међугодишња инфлација у Војводини је у јулу 2023. године износила 12,3%**, док је **месечни раст потрошачких цена износио -0,1%**.

	VII 2023 VI 2023		VII 2023 VII 2022		I – VII 2023 I – VII 2022	
	Србија	Војводина	Србија	Војводина	Србија	Војводина
Потрошачке цене - укупно	99,9	99,9	112,5	112,3	114,9	115,4

Према најновијим подацима РЗС-а, **инфлација у Србији је у августу 2023. године додатно успорила, на 11,5% међугодишње**, док је у односу на претходни месец **раст потрошачких цена у августу износио 0,4%**.

Према најновијој пројекцији НБС, **међугодишња инфлација у Србији ће наставити да се креће опадајућом путањом**, уз знатнији пад у остатку године, на шта ће се одразити и излазак поскупљења хране и енергената из друге половине 2022. године из међугодишњег обрачуна инфлације. Опадајућој путањи инфлације и њеном повратку у границе циља допринеће и ефекти заопштравања монетарних услова, слабљење глобалних трошковних притисака, успоравање увозне инфлације, као и очекивани пад инфлационих очекивања.

III. ПОЉОПРИВРЕДА

Агророметоролошки услови

Према извештају Републичког хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ), у другој декади јула забележене су високе температуре, које су омогућавале да се заврши жетва озимих усева, али су неповољно утицале на јаре усева. Анализирајући количине падавина на подручју АП Војводине у периоду јануар - јул 2023. године, у односу на вишегодишњи просек, забележена је за 3,9% већа количина падавина, а у односу на исти период прошле године, који је био сушан, било је 2,5 пута више падавина.

Биљна производња¹

На основу извештаја Пољопривредне саветодавне службе, жетва пшенице и осталих озимих усева је завршена током јула. Временски услови су омогућили добру производњу и приносе озимих култура. Раст производње од 72,0% остварен је код уљане репице, првенствено због знатно већих површина под уљаном репицом (за 63,0%) у поређењу са 2022. годином. Остварена је већа производња и осталих озимих усева, у односу на 2022, али су и сетвене површине у јесењој сетви веће за 13,6% од оних из 2022. године.

Површине, процењени приноси и производња озимих биљних врста на територији АП Војводине на дан 31.07.2023. године

	Површина (ha)	Индекс површине 2023/22	Процењен принос (t/ha)	Процењена производња (t)	Индекс производње 2023/22	Учешће АПВ у укупним површинама РС (%)
Пшеница	374.325	109,2	5,8	2.169.172	117,1	55,8
Јечам	45.665	122,8	5,6	253.898	128,9	41,0
Раж	1.536	100,9	4,0	6.195	119,7	29,6
Овас	1.695	97,2	3,9	6.666	119,2	9,8
Уљана репица	40.839	163,0	3,4	137.866	172,0	89,2
УКУПНО	464.063	113,6	-	-	-	54,6

Површине под јарим усевима у Војводини су мање за 6,8% у поређењу са 2022. годином. На основу више засејаних површина под шећерном репом и тренутног стања усева, процењује се да ће производња шећерне репе у овој години бити већа за 16,9%. На основу извештаја Пољопривредне саветодавне службе са стањем на дан 31. јул 2023. године, код осталих јарих усева очекује се, такође, већа производња у поређењу са 2022. годином, с обзиром да је 2022. била изузетно сушна и приноси јарих усева су подбацили. Процена је да ће остварена производња кукуруза бити већа за 68,4%, соје за 49,4%, а сунцокрета за 19,5% мг.

Површине, процењени приноси и производња јарих биљних врста на територији АП Војводине на дан 31.07.2023. године

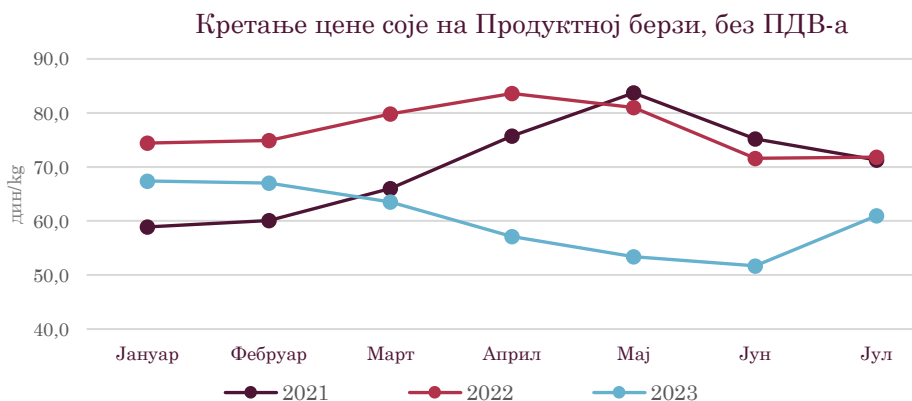
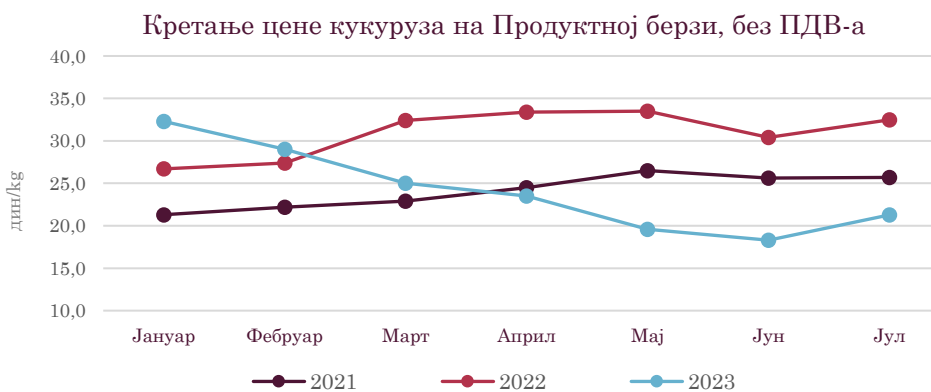
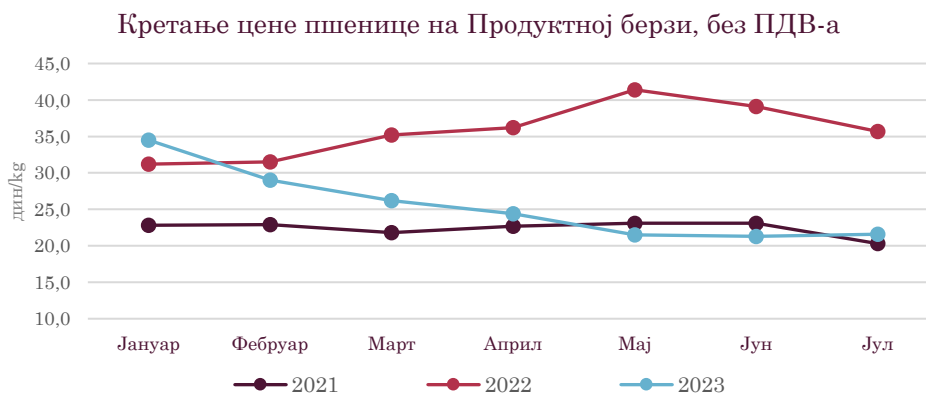
	Површина (ha)	Индекс површине 2023/22	Процењен принос (t/ha)	Процењена производња (t)	Индекс производње 2023/22	Учешће АПВ у укупним површинама РС (%)
Кукуруз	507.494	93,3	7,9	4.016.965	168,4	55,0
Шећерна репа	34.191	102,0	55,8	1.909.290	116,9	97,1
Сунцокрет	211.617	95,2	3,2	675.245	119,5	86,9
Соја	187.884	89,1	2,8	530.749	149,4	89,1
УКУПНО	941.186	93,2	-	-	-	66,6

¹ Извор: Институт за примену науке у пољопривреди

Цене

Према подацима Продуктне берзе Нови Сад, у јулу ове године, **цена пшенице је била 21,6 дин/kg, кукуруза 21,3 дин/kg, а соје 61,0 дин/kg без ПДВ-а.** У поређењу са јулом 2022. године **цена пшенице је мања за 39,5%, кукуруза за 34,5%, а соје за 14,9%.**

Цене хране и безалкохолних пића су у јулу 2023. године биле веће за 20,4% у односу на цене из истог месеца 2022. године, а ниже за 1,4% у поређењу са претходним месецом. У односу на јул 2022. године, највише су поскупели поврће (за 42,9%), затим млеко, сир и јаја (за 28,4%) и риба (за 15,7%). Потрошачи за месо у Србији издвајају за 13,3% више средстава него у истом месецу 2022. У односу на претходни месец, ниже су цене поврћа за 9,3%, што представља кретање сезонског карактера, али су, неочекивано, цене воћа мало порасле, за 0,3%.

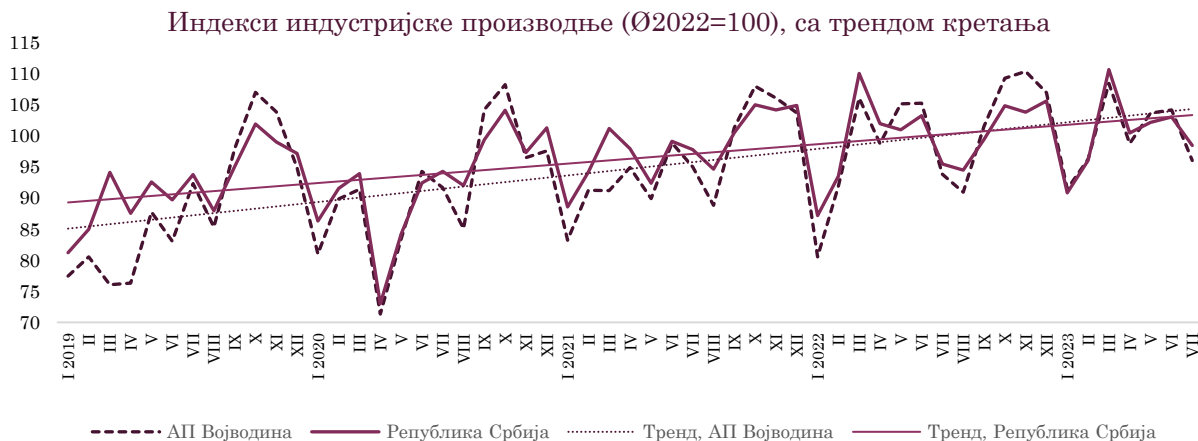
IV. ИНДУСТРИЈА

Индустрија Републике Србије је у периоду јануар - јул 2023. године забележила пораст обима производње од 1,9% у односу на исти период прошле године, а вођен растом у сектору Енергетике (16,3% мг.), док је у секторима Рударство и Прерађивачка индустрија забележен пад обима производње од 0,5% мг. и 0,7% мг., респективно. Наиме, након проблема крајем 2021. године и почетком 2022. године који су условили смањење производње струје, у 2023. години је стабилизација електроенергетског система резултитрала растом производње струје, уз допринос расту обима индустријске производње. С друге стране, смањен је обим производње у сектору рударства услед мање експлоатације угља, док је пад активности прерађивачке индустрије определило смањење обима производње код више од половине делатности овог сектора.

У односу на исти период прошле године, посматрано по областима делатности, повећање физичког обима производње забележено је код 13 области делатности индустрије у Србији (које чине 50,2% укупне индустрије), а највећи међугодишњи раст забележила је област Производња рачунара, електронских и оптичких производа (58,7% мг.).

Само у јулу 2023. године, у односу на јул прошле године, обим индустријске производње Републике Србије био је већи за 2,7%, а услед повећане активности у сектору Енергетике, за 12,6% мг., као и у Прерађивачкој индустрији, за 1,0% мг, док је у сектору Рударство забележен мањи физички обим производње, за 0,5% у односу на јул прошле године.

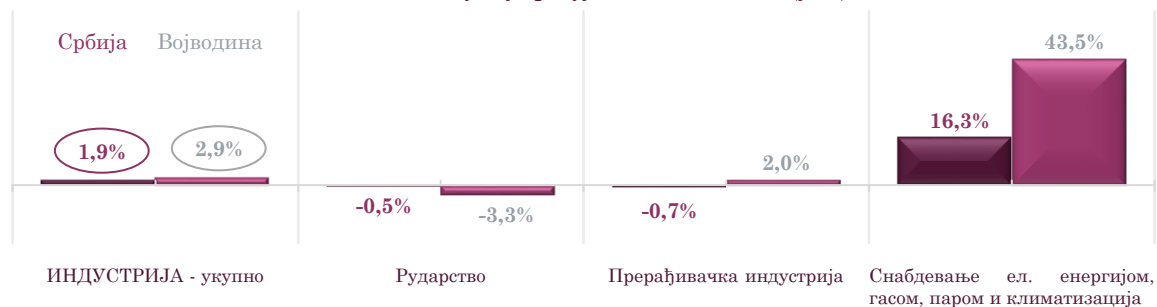
У односу на просек 2022. године, индустријска производња је у јулу 2023. године, на републичком нивоу, била мања за 1,6%, а на покрајинском нивоу за 4,0%.

На нивоу АП Војводине, индустријска производња је у периоду јануар - јул 2023. године, у односу на исти период прошле године, забележила повећање од 2,9%. Раст је забележен у сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, од 43,5% мг. (допринос 0,7 п.п) и сектору Прерађивачка индустрија, од 2,0% мг. (допринос 1,9 п.п), док је у сектору Рударство забележен пад обима производње од 3,3% мг. (допринос -0,1 п.п).

Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности, јануар - јул 2023. године (у %)

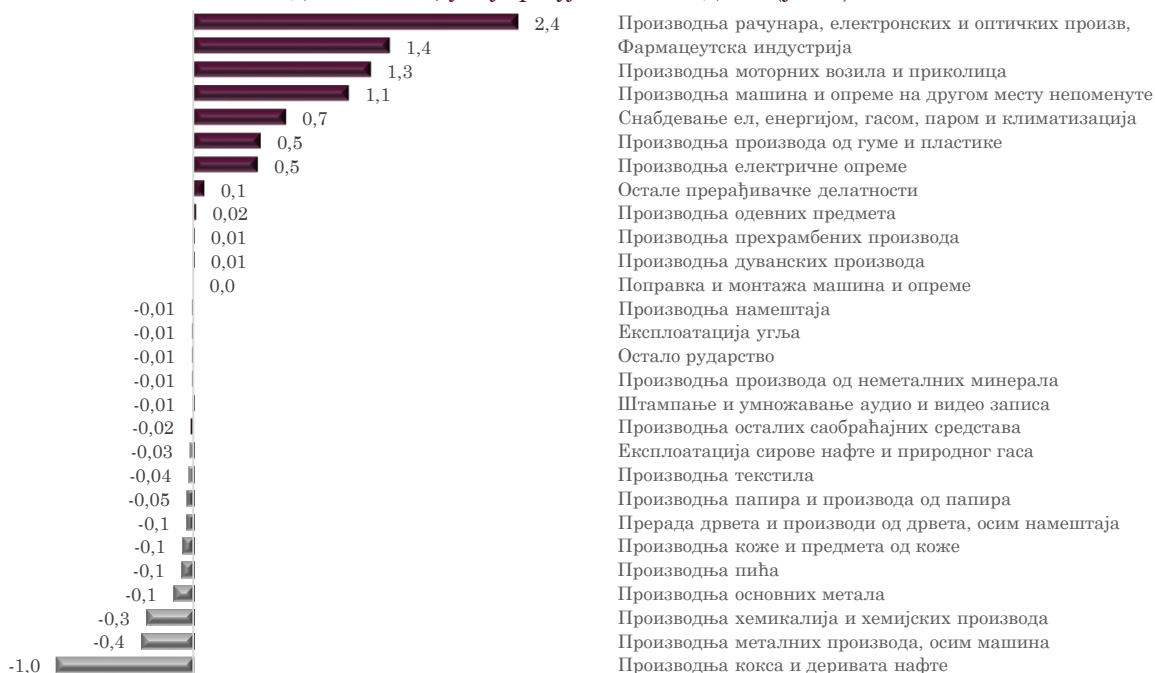

Само у јулу 2023. године, индустријска производња АП Војводине је забележила повећање од 2,5% у односу на јул прошле године. У јулу је забележен раст активности у Енергетском сектору (90,6% мг.) и сектору Прерађивачке индустрије (1,3% мг.), док је сектор Рударство бележио мањи обим производње за 0,2% у односу на јул прошле године.

Прерађивачка индустрија је доминантан сектор у индустрији АП Војводине, са учешћем од 95,2% у периоду јануар - јул 2023. године, док Рударство чини 3,3%, а сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација 1,6% укупне индустрије Покрајине у посматраном периоду.

Посматрано по областима делатности, међугодишње повећање физичког обима индустријске производње Војводине је у првих седам месеци ове године забележено код 11 области делатности (које чине 65,6% укупне индустрије Војводине), а највећи утицај на раст имале су Производња рачунара, електронских и оптичких производа (244,6% мг., допринос 2,4 п.п.) и Производња основних фармацеутских производа и препарата (9,2% мг., допринос 1,4 п.п.), док је највећи негативан допринос расту потекао од Производње кокса и деривата нафте (-6,5% мг., допринос -1,0 п.п.).

Доприноси стопи раста укупне индустрије АП Војводине по областима делатности, јануар - јул 2023. године (у п.п)

Посматрано по наменским групама, **највећи утицај на повећање индустријске производње АП Војводине** у периоду јануар - јул 2023. године имала је производња **капиталних производа** (мг. раст од 20,6%, допринос 3,3 п.п.).

Према пројекцијима НБС, у **2023. години се од индустрије очекује благ позитиван допринос БДП-у Републике Србије**, пре свега као резултат опоравка производње у сектору енергетике и расту активности у сектору рударства услед веће експлоатације угља и руде метала, нарочито бакра. С друге стране, негативан допринос ће потећи од прерађивачке индустрије, на коју се одражава нижа производна активност наших најважнијих трговинских партнера, а пре свега Немачке. Према истој пројекцији, **у наредним годинама се очекује убрзање раста индустрије**, чему ће допринети активирање нових и проширење постојећих капацитета у прерађивачкој индустрији и опоравак екстерне тражње, као и структурне реформе у области енергетике планиране у новом аранжману Републике Србије са ММФ-ом.

V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

Грађевинска активност Републике Србије је, према последњим расположивим подацима, у првих шест месеци 2023. године, посматрана преко индикатора укупна вредност изведених радова извођача из Републике Србије (и у Србији и у иностранству), забележила раст од 16,4% у текућим ценама, односно раст од 9,7% у сталним ценама, у односу на исти период прошле године.

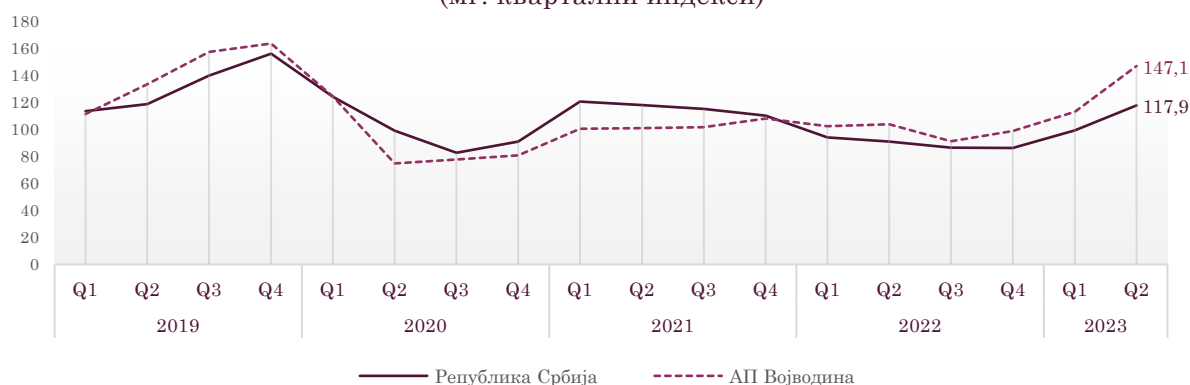
Вредност радова извођача из Републике Србије изведених у Републици Србији повећана је за 16,1% мг. у текућим ценама, односно за 9,4% мг. у сталним ценама, док је вредност радова извођача из Републике Србије изведених у иностранству повећана у текућим ценама за 28,7% мг., а у сталним ценама за 21,3% мг.

Посматрано према врсти грађевина, у периоду јануар - јун 2023. године, у поређењу са истим периодом 2022. године, у сталним ценама, вредност радова изведених у Републици Србији на зградама смањена је за 3,2%, а на осталим грађевинама повећана за 17,4%.

Само у другом кварталу 2023. године, у односу на исти квартал претходне године, грађевинска активност у Републици Србији, посматрана преко индикатора вредности изведених радова извођача из Републике Србије укупно, повећана је за 21,3% у текућим ценама, односно за 18,1% у сталним ценама. Од укупне вредности грађевинских радова у другом кварталу 2023. године, на територији Републике Србије изведено је 98,1%, док је преосталих 1,9% изведено на градилиштима у иностранству.

Вредност радова извођача из Републике Србије изведених на територији Републике Србије, у другом кварталу текуће године, порасла је за 21,1% мг. у текућим ценама, а у сталним ценама за 17,9% мг., као последица, пре свега, реализације значајних саобраћајних инфраструктурних пројеката (обилазница око Београда, делови Моравског коридора, железничка пруга Нови Сад - Суботица). С друге стране, вредност радова изведених у иностранству повећана је у текућим ценама за 29,7% мг., а у сталним ценама за 26,3% мг.

Вредност изведених грађевинских радова у сталним ценама
(мг. квартални индекси)

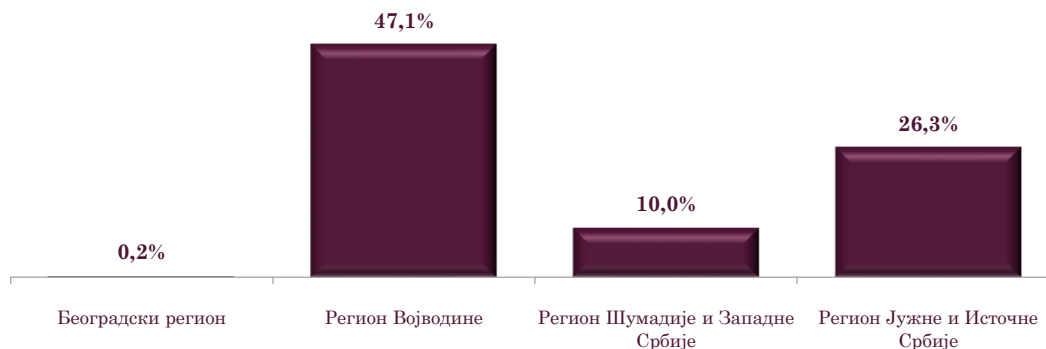
Посматрано према врсти грађевина, само у другом кварталу 2023. године у односу на други квартал 2022. године, у сталним ценама вредност радова изведених у Републици Србији на зградама повећана је за 13,0% мг., а на осталим грађевинама за 20,8% мг.

Посматрано према регионима, у другом кварталу 2023. године у односу на исти период 2022, вредност изведених радова у сталним ценама повећана је у свим регионима, и то: у Региону Војводине (за 47,1%), Региону Јужне и Источне Србије (26,3%), у Региону Шумадије и Западне Србије (10,0%) и Београдском региону (0,2%).

Вредност изведених грађевинских радова у сталним ценама, други квартал 2023. године (мг. стопе у %)

У првој половини 2023. године, у односу исти период 2022., грађевинска активност АП Војводине забележила је пораст од 38,9% у текућим ценама, односно 30,9% у сталним ценама. Посматрано према врсти грађевина, вредност изведених радова на зградама у сталним ценама, смањена је за 16,9%, док је вредност изведених радова на осталим грађевинама повећана за 64,1%.

Само у другом кварталу 2023. године, у односу на исти период претходне године, грађевинска активност АП Војводине забележила је раст од 51,1% у текућим, односно раст од 47,1% у сталним ценама. Посматрано према врсти грађевина, вредност изведених радова на зградама у АП Војводини, у сталним ценама, повећана је за 0,9%, док је вредност радова изведених на осталим грађевинама повећана за 77,4%.

У односу на претходни квартал, вредност изведених грађевинских радова у АП Војводини је у сталним ценама, у другом кварталу 2023. године, била већа за 46,7%, а у односу на просечну вредност изведених радова у 2022. години, повећана је за 23,1%.

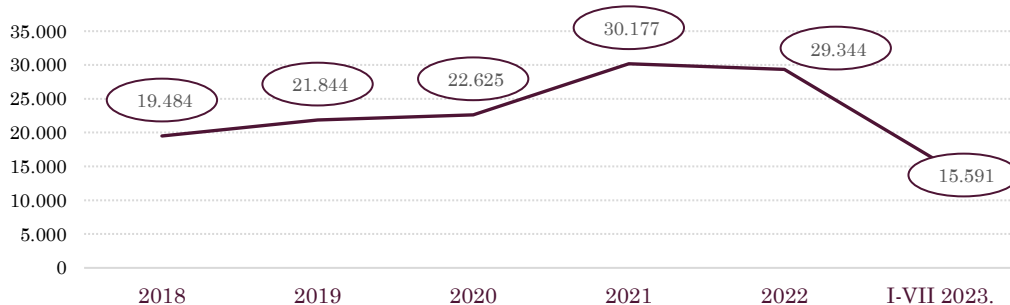
Вредност изведених грађевинских радова на територији АП Војводине, у сталним ценама (мг. квартални индекси)

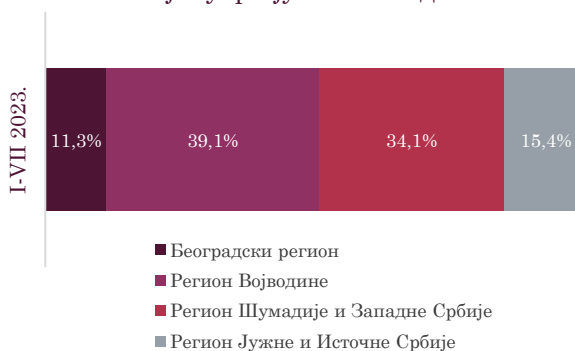
У периоду јануар - јул 2023. године, у Републици Србији је издато 15.591 грађевинских дозвола, што је за 27 дозвола, односно за 0,2% више у односу на исти период прошле године. Самоу јулу, у Републици Србији је издато 2.706 грађевинских дозвола, што представља повећање од 14,2% у поређењу са јулом 2022. године.

Број издатих грађевинских дозвола у Републици Србији

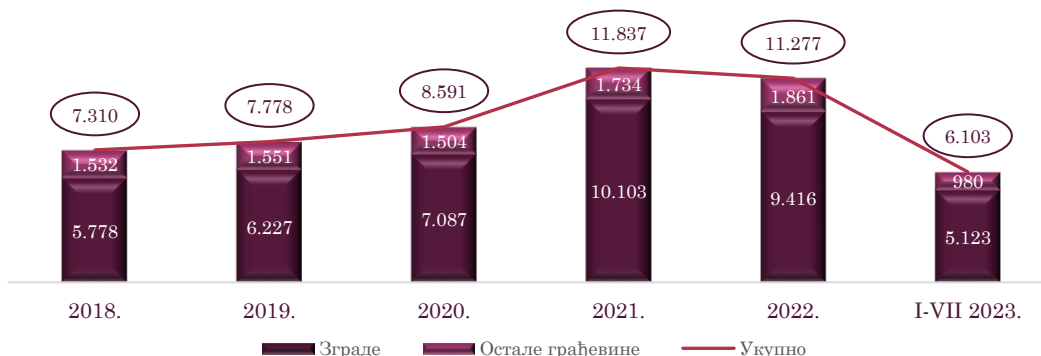
Посматрано према регионима, у периоду јануар - јул 2023. године, највише грађевинских дозвола у Србији издато је у Региону Војводине (6.103, тј. 39,1% од укупног броја издатих), следи Регион Шумадије и Западне Србије са 5.315 издатих дозвола (34,1%), затим Регион Јужне и Источне Србије са 2.407 издатих дозвола (15,4%), док је најмање грађевинских дозвола у посматраном периоду издато у Београдском региону (1.766 или 11,3% од укупно издатих).

Удео издатих грађевинских дозвола по регионима Републике Србије, јануар - јул 2023. године

У Војводини је у првих седам месеци ове године издато за 53 грађевинске дозволе више него у истом периоду 2022, што представља повећање од 0,9% мг. Од укупног броја издатих дозвола, 83,9% је издато за зграде, а 16,1% за остале грађевине. Ако се посматрају само зграде, 80,3% дозвола издато је за стамбене, а 19,7% за нестамбене зграде, док се код осталих грађевина највећи део издатих дозвола односи на цевоводе, комуникационе и електричне водове (68,1%).

Број издатих грађевинских дозвола у Војводини

Према грађевинским дозволама издатим током првих седам месеци 2023. године, у АП Војводини је пријављена изградња 5.518 станова (за 10,1% мање у односу на исти период 2022), просечне површине 75,8 m² по стану. Највећи број пријављене изградње станова је у стамбеним зградама новоградње (95,0%), и то оним које броје **три или више станова (84,8%, просечне површине 63,4 m²), затим 13,2% станова пријављено за изградњу у стамбеним зградама са једним станом (просечне површине 146,8 m²), а најмање станова (2,0%) је пријављено за изградњу у стамбеним зградама новоградње које броје два стана (просечне површине 109,5 m²).**

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Промет робе у трговини на мало наставља тренд номиналног раста, међутим, услед убрзане инфлације, реалне стопе раста промета су у паду од почетка 2023. године, како у Србији тако и у Војводини.

У периоду јануар - јул 2023. године, са повећањем трговачких маржи дошло је до пада промета у трговини робе на мало у Републици Србији, за 4,7% у односу на исти период 2022. године (у текућим ценама промет је повећан за 8,2%), а само у јулу 2023. године промет је шести пут заредом реално пао за 3,2% мг. (у текућим ценама повећан је за 5,7% мг.).

У АП Војводини је промет робе у трговини на мало у првих седам месеци 2023. године међугодишње реално смањен за 4,0% (повећан за 9,8% у текућим ценама), а само у јулу 2023. у односу на јул 2022. године у Војводини је такође шести месец заредом смањен промет у трговини на мало за 3,4% у сталним ценама (повећан за 5,4% у текућим ценама).

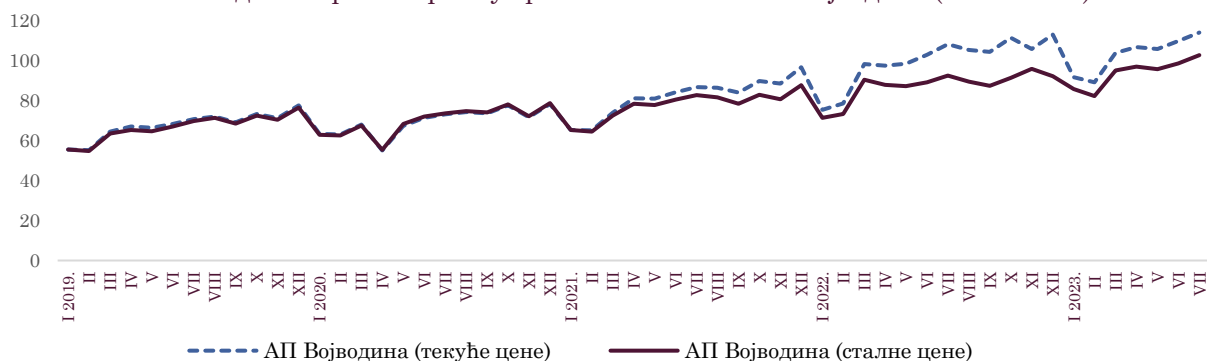
Промет робе у трговини на мало АП Војводине, месечни индекси

	Јул 2022.	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец.	Јан. 2023.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул 2023.
Текуће цене	124,2	123,0	123,8	123,8	119,1	116,1	121,4	113,3	105,7	109,4	107,5	106,8	105,4
Сталне цене	103,9	103,5	104,0	103,6	99,9	98,3	103,1	96,3	90,2	94,9	94,8	96,2	96,6

На месечном нивоу, у односу на јун, у јулу 2023. је промет робе у трговини на мало у Републици Србији повећан у сталним ценама за 5,2% (4,9% повећан у текућим ценама), док је на нивоу АП Војводине већи за 4,4% у сталним ценама (односно 3,9% у текућим ценама).

У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало у 2022. години, промет робе у трговини на мало је у јулу 2023. био већи - у Републици Србији за 1,7% у сталним ценама (већи за 12,7% у текућим ценама), а у АП Војводини већи за 2,8% у сталним ценама (већи за 14,1% у текућим ценама).

Индекси промета робе у трговини на мало АП Војводине (Ø2022=100)

Посматрано по основним агрегатима Класификације делатности, на унутрашњем тржишту Републике Србије у периоду јануар - јул 2023. године, у односу на исти период прошле године, номинално је смањен промет само код моторних горива (за 6,2%), док је реално смањен промет свих робних група - промет моторних горива међугодишње је реално мањи за 3,6%, док је промет прехранбених и непрехранбених производа мањи за 5,7% и 4,4%, респективно.

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Укупан број туристичких долазака у Републику Србију у периоду јануар - јул 2023. године износио је 2,3 милиона, што је за 13% више у односу на јануар - јул 2022. године. Домаћи туристи су остварили 51% укупних долазака, док су 49% били доласци страних туриста. Од укупног броја туристичких долазака, 17% су чинили доласци на подручју АП Војводине.

Војводину је у првих седам месеци 2023. године посетило 386 хиљада туриста (51% су били домаћи туристи, 49% страни туристи), што је за 2% више него у истом периоду прошле године. Број долазака домаћих туриста у Војводину мањи је за 3%, док је број долазака страних туриста повећан за 8% у односу на период јануар - јул 2022. године.

Структура долазака туриста у Војводину, јануар - јул 2023.

Доласци туриста у Војводину

У периоду јануар - јул 2023. године, у Републици Србији је евидентирано укупно 7 милиона ноћења туриста (56% су била ноћења домаћих, а 44% ноћења страних туриста), што је за 10% више у односу на исти период 2022. године. Од укупног броја регистрованих ноћења, 16% је регистровано на подручју АП Војводине.

У Војводини је у првих седам месеци 2023. укупан број регистрованих ноћења туриста износио 1,1 милион (49% су била ноћења домаћих, а 51% ноћења страних туриста), што је за 3% више него у истом периоду претходне године. Број ноћења домаћих туриста умањен је за око 1%, док је број страних туриста повећан за 8% мг.

Структура ноћења туриста у Војводини, јануар - јул 2023.

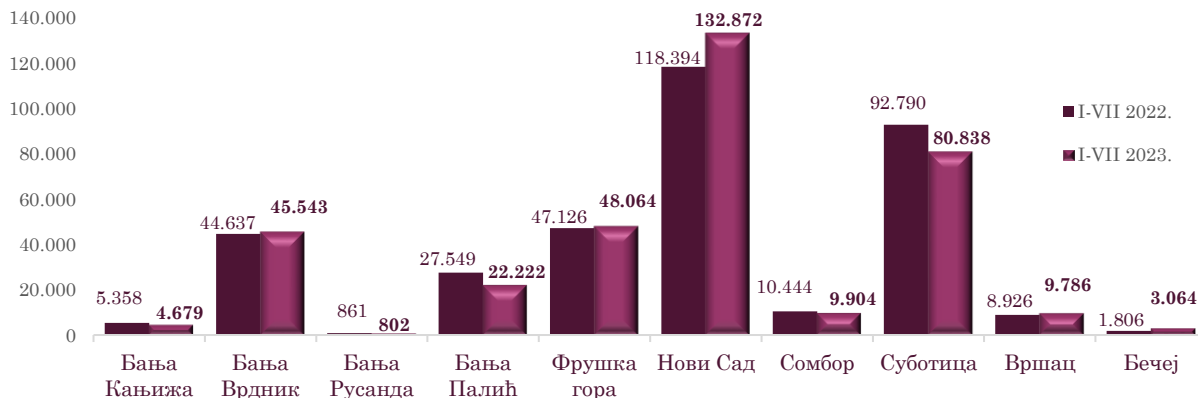
Ноћења туриста у Војводини

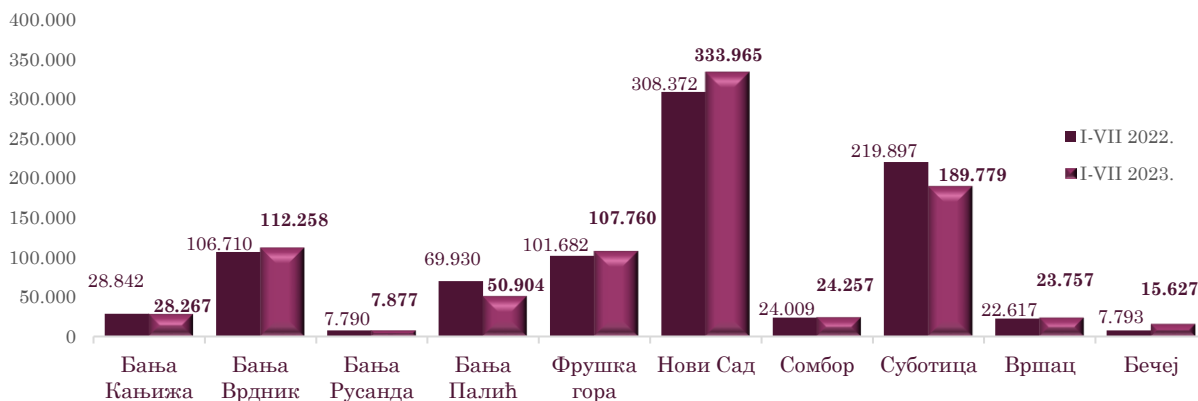
У Војводини је у периоду јануар - јул 2023. године најпосећенији био Град Нови Сад, где је забележено 133 хиљада долазака туриста, што је за 12% више у односу на период јануар - јул 2022. године. Већину посетилаца чинили су страни туристи (64%).

Доласци туриста по изабраним туристичким местима Војводине

Највише ноћења у Војводини у првих седам месеци 2023. године регистровано је, такође, у Новом Саду, тачније 334 хиљаде ноћења, за 8% више у односу на исти период прошле године. Већину посетилаца чинили су страни туристи (72%).

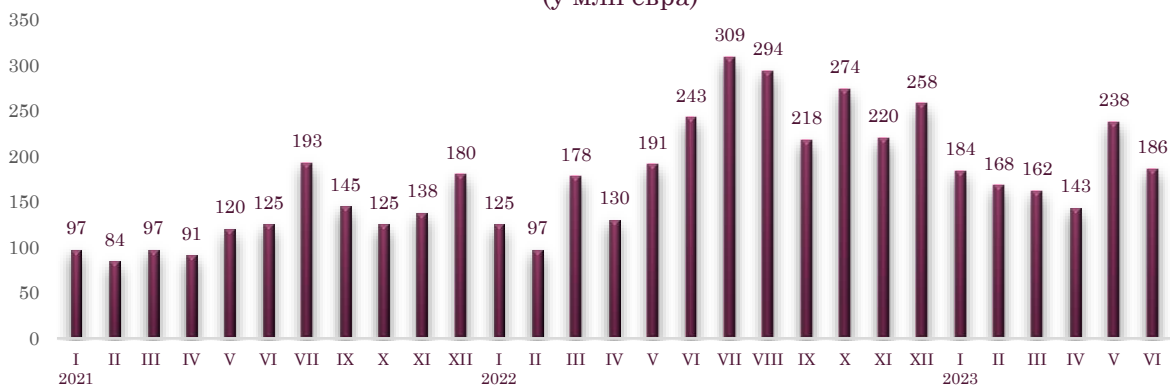
Ноћења туриста по изабраним туристичким местима Војводине

Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији у првих шест месеци 2023. године износи 1,1 млрд евра и већи је за 160 млн евра или 17% у односу на девизни прилив остварен у периоду јануар - јун 2022. године. Девизни одлив од туризма је у истом периоду износио 1,2 млрд евра и већи је за 391 млн евра или 47% у односу на девизни одлив у периоду јануар-јун 2022. године.

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима
(у млн евра)

У првих седам месеци 2023. године у односу на исти период 2022, цене угоститељских услуга у Војводини порасле су у просеку за 18%. Највећи раст су забележиле цене хране (за 21%), док су цене преноћишта забележиле раст од 4%. Цене алкохолних пића су порасле за 15%, а цене безалкохолних пића за 18%.

Индекси цена угоститељских услуга у Републици Србији и АП Војводини

	Република Србија			Војводина		
	<u>VII 2023</u> <u>VI 2023</u>	<u>VII 2023</u> <u>VII 2022</u>	<u>I-VII 2023</u> <u>I-VII 2022</u>	<u>VII 2023</u> <u>VI 2023</u>	<u>VII 2023</u> <u>VII 2022</u>	<u>I-VII 2023</u> <u>I-VII 2022</u>
УКУПНО	100,0	114,9	116,3	101,2	114,9	117,5
Храна	100,6	113,4	116,1	101,3	116,6	120,5
Алкохолна пића	100,5	110,1	112,5	101,5	114,3	114,7
Безалкохолна пића	100,7	113,1	114,6	101,3	116,1	118,1
Преноћишта	97,0	126,5	121,6	100,0	103,7	104,3

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

У периоду јануар - јул 2023. године, Република Србија је остварила спољнотрговинску робну размену у укупном износу од 38,3 млрд евра, што је за незнатних 0,3% више него у истом периоду 2022. године.

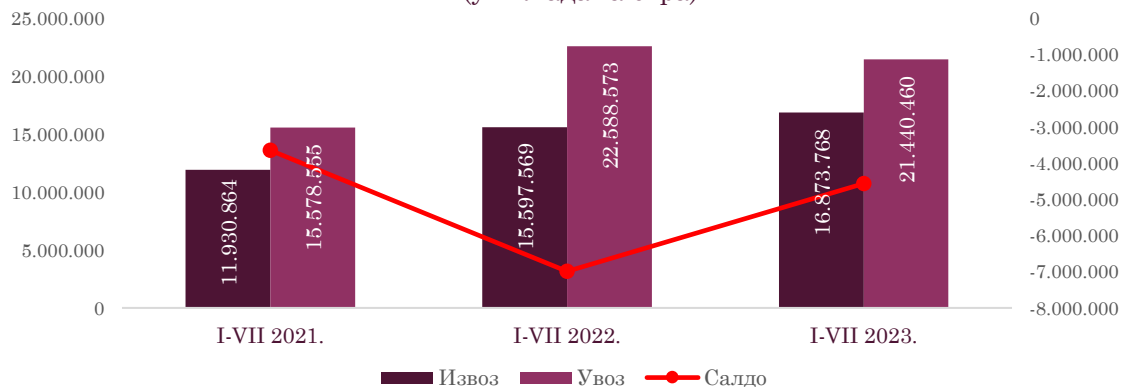
Укупна вредност извоза робе Републике Србије у периоду јануар - јул 2023. године износила је 16,9 млрд евра, што је за 8,2% више у односу на исти период претходне године, док је увоз робе износио 21,4 млрд евра, што је мање за 5,1% мг.

У првих седам месеци 2023., Република Србија је забележила спољнотрговински дефицит од 4,6 млрд евра, који је за 34,7% мањи од дефицита забележеног у истом периоду 2022. године. Наставак раста извоза и пад увоза одразили су се на повећање покривености робног увоза извозом, са 69,1% колико је износила у периоду јануар - јул 2022. године, на 78,7% у истом периоду ове године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-VII 2023.	16.873.768	108,2	21.440.460	94,9	38.314.228	100,3	-4.566.692
I-VII 2022.	15.597.569	130,7	22.588.573	145,0	38.186.142	138,8	-6.991.004
2022.	27.604.715	126,3	39.008.735	134,8	66.613.450	131,1	-11.404.021
2021.	21.858.887	128,2	28.937.706	126,0	50.796.593	127,0	-7.078.819

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије
(у хиљадама евра)

Посматрано по секторима делатности, **носилац извозне активности Републике Србије је Прерађивачка индустрија**, која је у периоду јануар - јул 2023. чинила 85,3% укупног републичког извоза, а забележила је међугодишње повећање вредности извоза од 8,7%, односно 1,2 млрд евра (док је укупан извоз Републике Србије повећан за 1,3 млрд евра). Међугодишњем расту извоза Прерађивачке индустрије највише је допринео повећан извоз електричне опреме, моторних возила и приколица и машина и опреме.

Сектор Рударство се налази на другом месту у извозу Републике Србије и чинио је 5,4% укупног извоза у посматраном периоду, а забележио је међугодишње смањење вредности извоза за 12,1%. Смањењу извоза допринео је смањен извоз руде метала, групе која чини 98,5% извоза целокупног сектора Рударство.

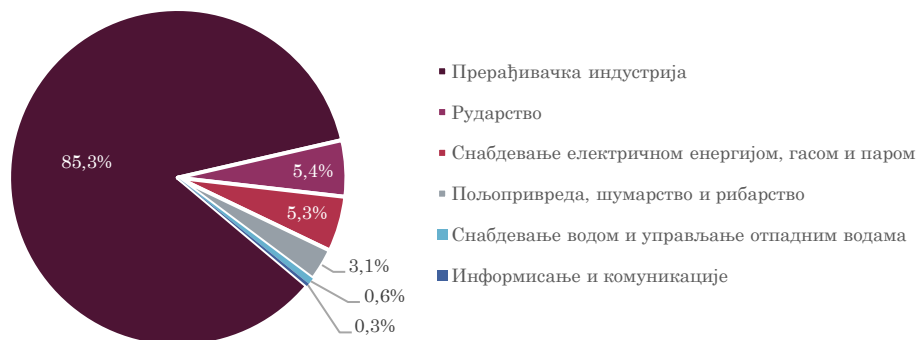

На трећем месту у извозу Републике Србије, посматрано по секторима делатности, налази се сектор **Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром** (учешће 5,3%), који је у периоду јануар - јул 2023. године забележио **значајан међугодишњи раст вредности од 159,2%**, услед повећане вредности извоза електричне енергије.

Извоз Пољопривреде, шумарства и рибарства се налази на четвртом месту у укупном извозу Републике Србије у периоду јануар - јул 2023. године (учешће 3,1%), а забележио је **међугодишње смањење вредности за 34,7%**, првенствено услед смањене вредности извоза кукуруза (осим семенског). Преостали извоз Републике Србије се односи на извоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама** (учешће 0,6%) и сектора **Информисање и комуникације** (0,3%).

Извоз Републике Србије по секторима делатности,
јануар - јул 2023. године

Посматрано по артиклима, у првих седам месеци 2023. године из Србије је највише извезено **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила** (5,7% укупног извоза) у вредности од 965,2 млн евра, што је за **20,7% већи извоз** у поређењу са истим периодом прошле године, пре свега услед повећане вредности извоза у Немачку и Мађарску. Извоз **Електричне енергије** (5,3% укупног извоза) налази се на другом месту и износи 899,9 млн евра у периоду јануар - јул 2023, а забележио је значајан раст вредности извоза од 159,2% мг., првенствено због повећаног извоза у Румунију. Извоз **Руда бакра и концентрата** (5,1% укупног извоза у посматраном периоду) налази на трећем месту и забележио је међугодишње смањење вредности извоза за 11,8%, услед смањењог извоза у Кину и изостанка извоза у Шпанију.

Најзаступљенији производи у извозу Републике Србије

Назив производа	2022.			I-VII 2023.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2022}{2021}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I - VII 2023}{I - VII 2022}$
УКУПНО	7.108 врста производа			6.718 врста производа		
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	1.432.571	5,2%	119,3	965.178	5,7%	120,7
Електрична енергија	856.113	3,1%	233,5	899.873	5,3%	259,2
Руде бакра и концентрати	1.679.670	6,1%	229,5	862.969	5,1%	88,2
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	632.711	2,3%	120,0	367.868	2,2%	100,0
Препарати за прање и чишћење, за малопродају	452.665	1,6%	128,9	229.363	1,4%	93,8

У увозу Републике Србије, посматрано по секторима делатности, као и у извозу, доминира **Прерађивачка индустрија (70,5% укупног увоза у периоду јануар - јул 2023)**, која је забележила међугодишње **смањење вредности увоза за 5,8%**, односно за 925,2 млн евра (док је укупан увоз Републике Србије смањен за 1,1 млрд евра). Међугодишњем смањењу увоза Прерађивачке индустрије највише је допринео **смањен увоз хемикалија и хемијских производа и основних метала**.

На другом месту се налази **увоз сектора Некласификовано по КД (учешће 12,4% у укупном увозу)**, који је забележио међугодишње **повећање вредности увоза од 17,2%**, а на трећем месту увоз сектора **Рударство (учешће 11,1%)**, који је у односу на исти период прошле године забележио **смањење вредности увоза за 11,6%**. Пад увоза сектора Рударство највећим делом је проузрокован **падом вредности увоза сирове нафте и природног гаса за 22,1% мг.**, групе која чини 78,3% увоза целокупног сектора.

Увоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства** налази се на четвртном месту, **са учешћем од 2,8%**, који је у посматраном периоду забележио међугодишње повећање вредности увоза од 16,1%. На петом месту налази се увоз **Енергетског сектора са учешћем од 2,5%** (и мг. смањењем од 41,9%). Преостали увоз се односи на увоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама (учешће 0,4%)** и сектора **Информисање и комуникације (учешће 0,2%)**.

Увоз Републике Србије по секторима делатности,
јануар - јул 2023. године

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - јул 2023. године, у увозу Републике Србије, поред Неразврстане робе по ЦТ², највише је заступљен увоз **Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове (4,4% укупног увоза)** и **Гаса природног у гасовитом стању (4,3% укупног увоза)**. Србија је у првих седам месеци 2023. увезла нафте у вредности од 947,8 млн евра и, у односу на исти период прошле године, забележила је смањење вредности увоза за 24,2%. Количински посматрано, увезено је за 11,0% више нафте, те се може приметити да је дошло до смањења цене нафте. Нафта се у највећој мери увозила из Ирака (56,0%). Када је реч о увозу гаса, у периоду јануар - јул 2023. године, у Републику Србију је увезено гаса у вредности од 915,5 млн евра, што је мање за 19,9% мг., а посматрано количински увезено је за 7,7% мање гаса у односу на исти период прошле године. Гас се увозио из Русије (90,4%), Мађарске (9,5%) и Бугарске (0,1%).

² На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

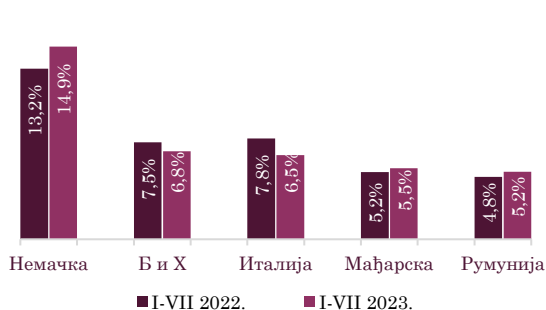
Најзаступљенији производи у увозу Републике Србије

Назив производа	2022.			I-VII 2023.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2022 2021	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – VII 2023 I – VII 2022
УКУПНО	8.360 врста производа			8.061 врста производа		
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	3.064.617	7,9%	129,9	1.817.536	8,5%	110,5
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	2.175.517	5,6%	191,1	947.752	4,4%	75,8
Гас природни у гасовитом стању	1.634.366	4,2%	382,8	915.485	4,3%	80,1
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	1.186.951	3,0%	151,0	843.462	3,9%	135,5
Остали лекови, за малопродају	1.080.918	2,8%	137,5	568.615	2,7%	97,3

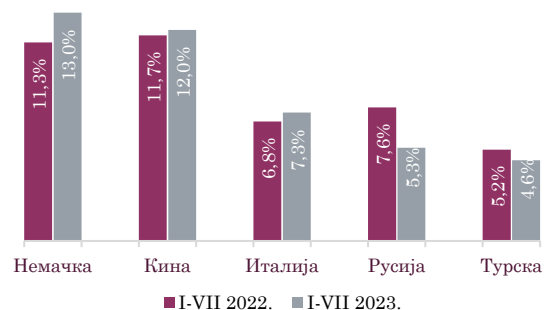
Посматрано по наменским групама, Република Србија је у периоду јануар - јул 2023. **највише извозила и увозила интермедијарне производе** (41,8% укупног извоза и 34,8% укупног увоза). Највећи утицај на кретање укупног извоза имао је раст извоза енергије, од 49,5% мг., и капиталних производа, од 28,2% мг. На кретање укупног увоза, највећи негативан утицај је имало смањење увоза енергената.

Србија је у периоду јануар - јул 2023. забележила **робни извоз у 180 различитих земаља света**, односно **увоз из 207 земаља**. **Најзначајнији спољнотрговински партнер Србије у првих седам месеци је Немачка (14,9% укупног извоза је пласирано у Немачку, односно 13,0% укупног републичког увоза потиче из Немачке у посматраном периоду).**

Извоз Републике Србије по
земљама (учешће у %)

Увоз Републике Србије по
земљама (учешће у %)

Посматрано према привредним субјектима, према подацима за период јануар - јул 2023. године, на месту највећег извозника Републике Србије налази се компанија **Serbia Zijin Mining** из Брестовца, а следе **Serbia Zijin Bor Copper** из Бора и **HBIS GROUP Serbia Iron & Steel** из Београда. **Укупан извоз петнаест највећих извозника Републике Србије износи 4,2 млрд евра у датом периоду.**

Петнаест највећих извозника Републике Србије у периоду јануар - јул 2023. године

Назив извозника	Седиште	Вредност извоза (млн евра)
Serbia Zijin Mining D.O.O.	Брестовац	631,2
Serbia Zijin Bor Copper	Бор	427,5
HBIS GROUP Serbia Iron & Steel d.o.o.	Београд	374,3
Tigar Tyres d.o.o.	Пирот	292,7
LEONI Wiring Systems Southeast d.o.o.	Прокушље	292,2
ZF Serbia D.O.O.	Панчево	288,2

SCM POWER d.o.o.	Београд	264,8
Društvo za trgovinu ROBERT BOSCH d.o.o.	Београд	256,4
Henkel Srbija	Београд	246,8
Yura Corporation d.o.o.	Рача	227,0
Naftna Industrija Srbije a.d.	Нови Сад	201,1
Hemofarm a.d.	Вршац	199,0
Philip Morris Operations a.d.	Ниш	171,1
GORENJE DOO	Ваљево	169,4
MINTH AUTOMOTIVE Europe d.o.o.	Лозница	168,5

Посматрано по регионима, **Војводина има највеће учешће у извозу Републике Србије (32,8% у периоду јануар - јул 2023. године), док се по вредности оствареног увоза налази на другом месту (33,7%), након Београдског региона (42,7%).**

Извоз и увоз Републике Србије по регионима,
јануар - јул 2023. године (учешће %)

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине у периоду јануар - јул 2023. године износила је 12,8 млрд евра (што чини 33,3% укупне размене Републике Србије у истом периоду), што је за 1,7% мање од робне размене остварене у периоду јануар - јул прошле године.

Војводине је у првих седам месеци 2023. године извезено робе у вредности од 5,5 млрд евра (32,8% укупног извоза Републике Србије у истом периоду), што је за 4,5% више од извоза оствареног у истом периоду прошле године, док је увоз реализован у вредности од 7,2 млрд евра (33,7% укупног увоза Републике Србије), што је за 6,0% мање у односу на увоз забележен у периоду јануар - јул 2022. године.

Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине, у посматраном периоду, забележен је **дефицит у вредности од 1,7 млрд евра**, који је за 29,3% мањи од дефицита забележеног у истом периоду 2022. **Покривеност увоза извозом износи 76,6%**, и због раста извоза уз истовремено смањење увоза, већа је у односу на исти период прошле године, када је износила 68,9%.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

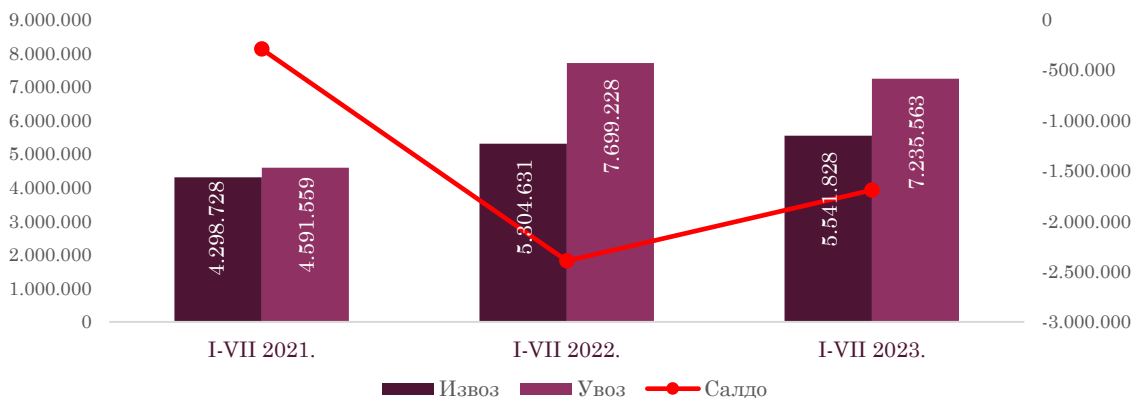
Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-VII 2023.	5.541.828	104,5	7.235.563	94,0	12.777.391	98,3	-1.693.735
I-VII 2022.	5.304.631	123,4	7.699.228	167,7	13.003.858	146,3	-2.394.597
2022.	9.265.913	123,1	13.150.260	152,7	22.416.173	138,9	-3.884.347
2021.	7.526.643	123,6	8.612.676	135,2	16.139.319	129,5	-1.086.033

*у 000 евра

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

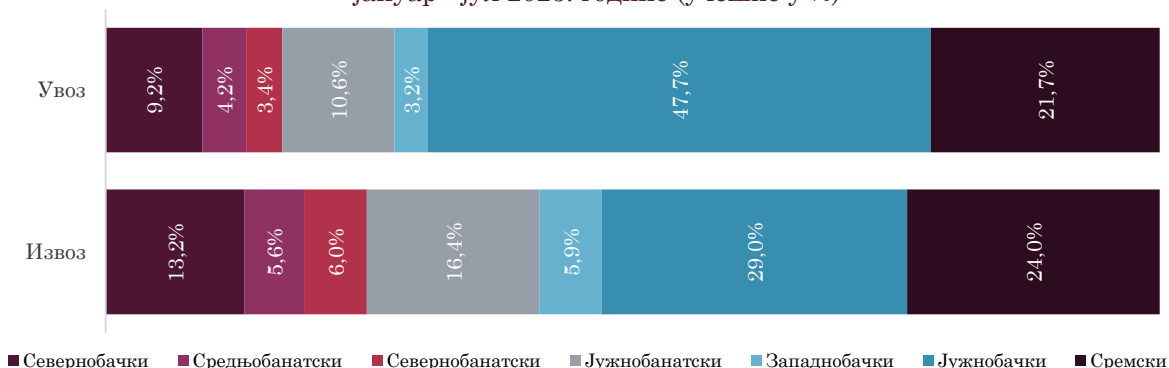
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине (у хиљадама евра)

Посматрано по наменским групама, **Војводина је у периоду јануар - јул 2023. године највише извозила и увозила интермедијарне производе** (39,0% укупног извоза и 31,2% укупног увоза Војводине чине интермедијарни производи).

Посматрано по управним окрузима, **доминантно учешће у спољнотрговинској робној размени АП Војводине има Јужнобачки округ** (учешће 29,0% у извозу у периоду јануар - јул 2023. године, а нешто мање од половине укупног увоза, тачније 47,7%). **На другом месту се налази Сремски округ**, са учешћем од 24,0% у извозу, односно 21,7% у увозу.

Извоз и увоз АП Војводине по управним окрузима, јануар - јул 2023. године (учешће у %)

Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)

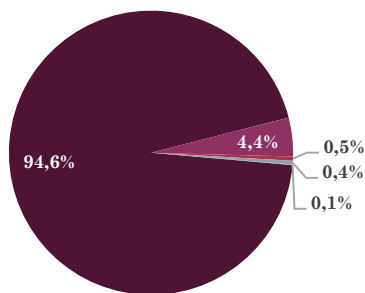
Прерађивачка индустрија представља сектор са доминантним учешћем у извозу АП Војводине (94,6% у периоду јануар - јул 2023), чији је извоз забележио **повећање вредности од 9,1% у односу на период јануар - јул 2022. године**. На другом месту налази се извоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства**, који је чинио **4,4% укупног извоза АП Војводине у првих седам месеци 2023. године**, али је забележио **међугодишње смањење вредности извоза за 45,1%**, вођено значајним смањењем извоза кукуруза (за 80,4% мг.). Преостали извоз АП Војводине односи се на извоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама** (учешће 0,5%), **Информисање и комуникације** (0,4%) и **Рударство** (0,1%).

Када је реч о увозу, **прерађивачка индустрија чини и нешто више од половине увоза АП Војводине (56,3% у посматраном периоду)**, а забележила је међугодишње **смањење вредности увоза за 5,7%**. Следи увоз сектора **Рударство (учешће 26,1%)**, који је међугодишње **смањен за 21,7%** (због смањене вредности увоза нафте и гаса), као и увоз сектора **Некласификовано по КД (учешће 14,0%)**. На четвртом месту налази се увоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства (3,2% укупног увоза)**, који је у односу на исти период прошле године забележио **повећање вредности увоза од 34,7%** (највише због повећане вредности увоза семенског кукуруза и соје). Преостали увоз АП Војводине чини увоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама (0,3%)** и **Информисање и комуникације (0,1%)**.

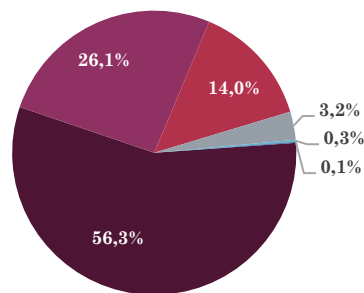
У првих седам месеци ове године, за разлику од истог периода прошле године, **није забележен увоз сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром** (који је у периоду јануар - јул 2022. износио 9,0 млн евра), услед изостанка увоза електричне енергије у Војводину.

Структура извоза АП Војводине,
јануар - јул 2023. године

- Прерађивачка индустрија
- Пољопривреда, шумарство и рибарство
- Снабдевање водом и управљање отпадним водама
- Информисање и комуникације
- Рударство

Структура увоза АП Војводине,
јануар - јул 2023. године

- Прерађивачка индустрија
- Рударство
- Некласификовано по КД
- Пољопривреда, шумарство и рибарство
- Снабдевање водом и управљање отпадним водама
- Информисање и комуникације

Посматрано по областима делатности, највеће учешће у извозу АП Војводине у периоду јануар - јул 2023. године су имале управо области прерађивачке индустрије, и то **Производња електричне опреме (14,9% укупног војвођанског извоза)** и **Производња прехранбених производа (12,8%)**. Осим области прерађивачке индустрије, у групи од првих десет области делатности по вредности оствареног извоза, истиче се и **Пољопривредна производња, лов и услужне делатности**, која се налази на седмом месту, са учешћем од 4,4% у укупном извозу АП Војводине. У групи од првих десет области делатности по вредности оствареног извоза, готово све области оствариле су међугодишњи раст, осим **Производње хемикалија и хемијских производа, Производње кокса и деривата нафте и Пољопривредне производње**, које су забележиле међугодишње **смањење вредности оствареног извоза за 35,2%, 44,0% и 44,8%, респективно**. Првих десет области делатности оствариле су **76,8% укупног војвођанског извоза у периоду јануар - јул 2023. године**.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Водеће делатности у извозу АП Војводине, јануар - јул 2023.
(кумулативно учешће 76,8% у укупном извозу)

Посматрано по областима делатности, у увозу АП Војводине у периоду јануар - јул 2023. године истиче се област сектора Рударство, односно **Експлоатација сирове нафте и природног гаса** (25,7% укупног војвођанског увоза у периоду јануар - јул 2023). Следи увоз области **Некласификовано по КД** (учешће 14,1%), **Производња непоменутих машина и опреме** (7,8%) и **Производња хемикалија и хемијских производа** (7,1%). Четири области делатности, у групи од првих десет по вредности оствареног увоза, оствариле су међугодишњи пад вредности увоза, и то **Експлоатација сирове нафте и природног гаса**, **Производња хемикалија и хемијских производа**, **Производња основних метала** и **Производња непоменутих машина и опреме**, за 22,2%, 18,2%, 14,1% и 9,0%, респективно. Првих десет области делатности оствариле су **84,2% укупног војвођанског увоза у периоду јануар - јул 2023. године**.

Водеће делатности у увозу АП Војводине, јануар - јул 2023.
(кумулативно учешће 84,1% у укупном увозу)

У првих седам месеци 2023. године, из АП Војводине је извезено 4.598 различитих врста производа. Највећа вредност је остварена извозом **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила**, који су чинили **5,5% укупног извоза АП Војводине**, а забележили су међугодишње **повећање вредности извоза од 35,4%** (услед повећаног извоза у Мађарску и Шведску). Војвођански извоз Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила, чинио је 31,5% укупног републичког извоза датог артикла у посматраном периоду.

Делови за машине из тарифног броја 8501³ и 8502⁴, остало представљају други артикал у извозу АП Војводине, са учешћем од 3,6% и међугодишњим повећањем вредности извоза од 27,7%. На трећем месту је извоз **Осталих лекова, за малопродају**, који чини 2,7% укупног војвођанског извоза, а забележио је повећање вредности извоза од 25,6% мг. (пре свега због повећаног извоза у Немачку). Значајно повећање вредности извоза забележено је код артикла **Турбокомпресори, једностепени, остали** (услед готово 27 пута већег извоза у Немачку) и **Вучни мотори наизменичне струје, вишефазни, снаге>75KW** (услед седам пута већег извоза, такође у Немачку). **Војводина реализује целокупан републички извоз Вучних мотора наизменичне струје и Моторног бензина у посматраном периоду.**

Десет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине

Назив производа	2022.			I-VII 2023.			Учешће у извозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2022}{2021}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-VII 2023}{I-VII 2022}$	
УКУПНО	4.953 врсте производа			4.598 врста производа			
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	430.017	4,6%	114,0	304.078	5,5%	135,4	31,5%
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502, остало	293.885	3,2%	143,6	198.844	3,6%	127,7	97,4%
Остали лекови, за малопродају	206.883	2,2%	131,2	147.987	2,7%	125,6	81,5%
Турбокомпресори, једностепени, остали	52.489	0,6%	607,9	106.225	1,9%	855,3	99,9%
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	121.401	1,3%	114,6	104.606	1,9%	133,3	99,1%
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	174.789	1,9%	106,6	96.124	1,7%	100,0	98,1%
Вучни мотори наизменичне струје, вишефазни, снаге>75kW	80.700	0,9%	3.233.498,6	95.277	1,7%	697,7	100,0%
Делови и прибор за моторна возила (8701-8705) ⁵ , остало	123.111	1,3%	116,4	89.405	1,6%	132,2	47,4%
Издувни лонци и издувне цеви, остали, за моторна возила	80.982	0,9%	2.379,9	75.211	1,4%	254,5	88,7%
Моторни бензин, Pb=<0,013g/l, RON=>95<98, без биодизела	110.912	1,2%	179,3	72.440	1,3%	123,7	100,0%

У периоду јануар - јул 2023. године, у Војводину су увезене 6.302 различите врсте производа. Највећи је био увоз **Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове**, који је чинио **13,1% укупног увоза** Војводине у посматраном периоду, а који је забележио смањење вредности увоза за 24,2% мг., првенствено услед смањеног увоза из Руске Федерације (**из Русије је увезено нафте у вредности од 203,0 хиљаде евра, док је у истом периоду прошле године тај увоз износио 632,7 млн евра**). **Међу увозним земљама нафте појавили су се Казахстан, Нигерија, Либија и Азербејџан**, док се у истом периоду 2022. године она није увозила из ових држава.

³ ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори.

⁴ ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

⁵ ЦТ- 8701 Трактори (осим оних из тарифног броја 8709); 8702 Моторна возила за превоз десет или више особа, укључујући возача; 8703 Путнички аутомобили и друга моторна возила конструисана првенствено за превоз лица (осим оних из тарифног броја 8702), укључујући „караван” и „комби” возила и возила за трке; 8704 Моторна возила за превоз робе; 8705 Моторна возила за специјалне сврхе (нпр: возила за превлачење неисправних аутомобила, дизалична возила, ватрогасна возила, возила са уграђеном бетонском мешалицом, возила за чишћење путева, возила за прскање и посипање, возила - покретне радионице, покретне радиолошке јединице), осим оних конструисаних првенствено за превоз путника или робе.

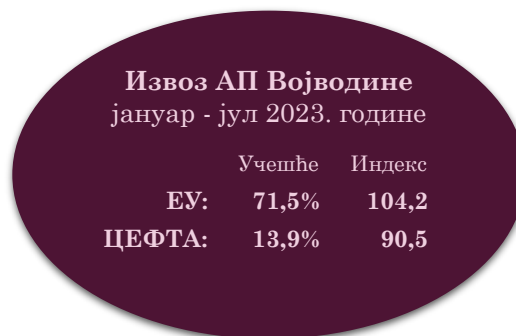
На другом месту је увоз **Гаса природног у гасовитом стању (12,6% укупног увоза)**, који је забележио **смањење вредности за 19,9% мг.** (услед смањеног увоза из Мађарске). Највеће повећање вредности увоза (пored Неразврстане робе по ЦТ) забележено је код артикла **Инвертори, снаге преко 7,5 kVA, остали** (за 70,5% мг., пре свега услед повећаног увоза из Чешке). **Војводина реализује целокупан републички увоз нафте у посматраном периоду.**

Десет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине

Назив производа	2022.			I-VII 2023.			Учешће у увозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2022}{2021}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-VII\ 2023}{I-VII\ 2022}$	
УКУПНО	6.641	врста производа		6.302	врсте производа		
Нафта и уља од битуменозних минерала, сива	2.175.517	16,5%	191,1	947.752	13,1%	75,8	100,0%
Гас природни у гасовитом стању	1.634.050	12,4%	385,5	914.924	12,6%	80,1	99,9%
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	869.581	6,6%	173,1	678.553	9,4%	156,1	80,4%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	603.581	4,6%	137,3	338.119	4,7%	102,3	18,6%
Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека >6mm	221.779	1,7%	112,8	125.758	1,7%	90,1	83,9%
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502, остало	172.409	1,3%	161,0	120.716	1,7%	131,4	58,0%
Производи остали, од пластичних маса, остало	72.906	0,6%	111,1	51.087	0,7%	124,2	39,2%
Делови изолациони, од пластичне масе	55.688	0,4%	103,9	41.288	0,6%	129,0	58,8%
Инвертори, снаге преко 7,5 kVA, остали	52.415	0,4%	460,7	40.595	0,6%	170,5	82,4%
Трактори, пољопривредни, шумски, точкаши, >75kW=<130kW, нови, остали	53.732	0,4%	148,4	39.635	0,5%	120,7	98,9%

Спољнотрговинска робна размена по земљама

Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу Европске уније и региона. У периоду јануар - јул 2023. године **на тржиште ЕУ пласирано је 71,5% укупног војвођанског извоза, за 4,2% више** него у истом периоду прошле године. **На тржиште ЦЕФТА⁶ пласирано је 13,9% укупног војвођанског извоза, али за 9,5% мање** него у истом периоду прошле године (вођено смањеним извозом у Босну и Херцеговину).

Извоз АП Војводине у ЕУ се у највећој мери базира на извозу **електричне опреме и моторних возила и приколица**, док се у земље ЦЕФТА највише извозе **прехранбени производи и деривати нафте**.

Војводина је у првих седам месеци 2023. године забележила извоз у 142 различите земље. Извоз у првих десет земаља чинио је 66,3% укупног извоза.

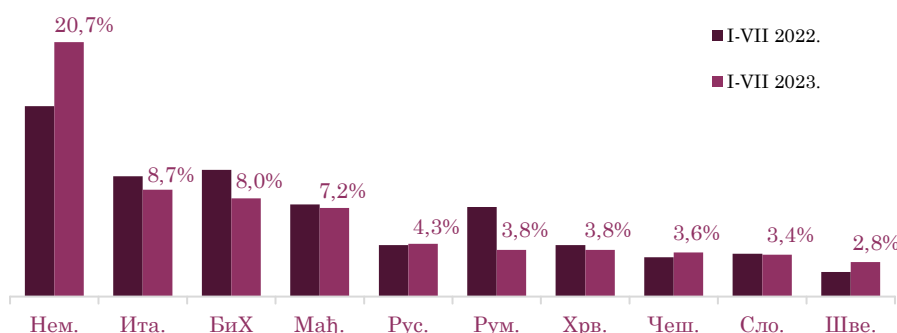
⁶ ЦЕФТА: Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

Главна дестинација војвођанског извоза је традиционално Немачка, у коју је извезена роба у вредности од 1,1 млрд евра, тј. 20,7% укупног војвођанског извоза у посматраном периоду. Поред Немачке, значајан извоз је пласиран и у Италију (8,7%), Босну и Херцеговину (8,0%) и Мађарску (7,2%).

У односу на период јануар - јул 2022. године, извоз АП Војводине је повећан ка већини земаља из групе водећих десет извозних дестинација, а највише је повећан извоз у Немачку, за 321,5 млн евра или 39,1% (првенствено услед повећане вредности извоза електричне опреме и машина и опреме). С друге стране, највише је смањен извоз у Румунију, за 45,2% мг. (због смањеног извоза кукуруза, осим семенског) и Босну и Херцеговину, за 18,7% мг. (пре свега услед смањеног извоза деривата нафте).

Извоз АП Војводине по земљама (учешће у %)

Нешто више од половине увоза АП Војводине потиче из земаља ЕУ (52,5% у периоду јануар - јул 2023. године), који је у односу на исти период прошле године смањен за 8,7% (вођен смањењем увоза из Мађарске). Увоз из земаља ЦЕФТА (учешће 2,8%) међугодишње је смањен за 1,2%. Поред **неразврстане робе по ЦТ**, значајан део увоза из ЕУ се односи и на увоз **машина и опреме, електричне опреме и прехранбених производа**. Из земаља ЦЕФТА највише се увозе **основни метали**.

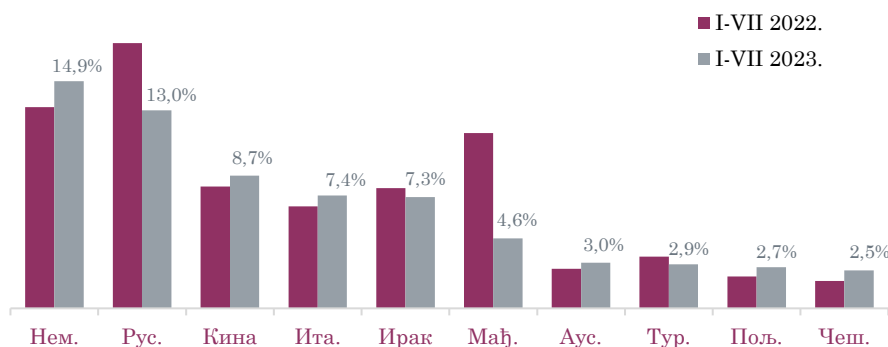

Војводина је у првих седам месеци 2023. године забележила увоз из 167 различитих земаља. Увоз из првих десет земаља чинио је 67,0% укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду. Највећи увоз је забележен из Немачке (14,9%) и Руске Федерације (13,0%).

У поређењу са истим периодом прошле године, увоз АП Војводине је повећан из већине увозних земаља из групе првих десет, а највише је повећан увоз из Немачке, за 62,8 млн евра или 6,2%. Највеће међугодишње смањење увоза је забележено из Мађарске, за 550,0 млн евра или 62,3%, услед смањене вредности увоза гаса (у периоду јануар - јул 2022. године из Мађарске је увезено гаса у вредности од 670,3 млн евра, а у истом периоду текуће године у вредности од свега 87,3 млн евра) и Руске Федерације, за 396,8 млн евра или 29,7%, услед смањене вредности увоза нафте. Збирно гледајући, увоз из првих десет земаља је смањен за 15,4% у односу на исти у истом периоду 2022. године.

Увоз АПВ по земљама (учешће у %)

VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена⁷

Укупна размена аграрних производа у Војводини, у првих седам месеци 2023. године, износила је 1,7 млрд евра, што је за 3,9% мање у односу на остварену размену у истом периоду 2022. године. Међугодишње, извоз аграра је смањен за 12,5%, док је увоз повећан за 12,9%.

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине (по КД 2010)

Период	Извоз		Увоз		Укупно		Салдо
	Износ	Индекс	Износ	Индекс	Износ	Индекс	
I-VII 2023.	1.055.423	87,5	693.840	112,9	1.749.263	96,1	361.582
I-VII 2022.	1.206.086	110,9	614.695	130,8	1.820.781	116,9	591.391
2022.	2.072.948	111,3	1.179.466	134,4	3.252.413	118,7	893.482
2021.	1.862.627	112,3	877.342	121,6	2.739.969	115,1	985.285

Учешће аграрних производа у укупном војвођанском извозу износило је **19,0%** у периоду јануар - јул 2023. године, што је **мање за 3,7%** у односу на исти период 2022. године. У посматраном периоду, заступљеност аграра у укупном војвођанском **увозу** износила је **9,6%**.

У периоду јануар - јул 2023. године забележена је **значајно већа вредност извоза Хране за псе и мачке** (за 33,3% мг.), **водећег извозног производа АП Војводине**, што је у највећој мери последица раста цене (за 26,1% мг.). **Већи извоз забележен је и код Брашна од обичне пшенице и пира**, како вредносно (за 27,6% мг.), тако и количински (за 49,0% мг.).

Из АП Војводине је, у првих седам месеци 2023. године, извезено **263 хиљада тона пшенице**, што је **за 24,7% мање** у односу на исти период 2022. године. У исто време, извезено је свега **око 147 хиљада тона Кукуруза, осталог**, што је чак **за 76,5% мање у односу на извоз у првих седам месеци прошле године**. Логистички проблеми у извозу Дунавом, изазвани сукобом Украјине и Русије, као и појава афлатоксина код кукуруза рода 2022, једни су од главних проблема када је реч о извозу кукуруза. Такође, извезене су и **мање количине шећера** (за 77,7% мг.) и **јабука** (за 35,9% мг.).

⁷ Аграрну спољнотрговинску размену према Класификацији делатности (КД 2010) чине: сектор А-Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Ц-Прерађивачка индустрија (области: Производња прехранбених производа, Производња пића и Производња дуванских производа).

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Десет најзаступљенијих производа у извозу аграра АП Војводине, јануар - јул 2023. године

Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс I – VII 2023 I – VII 2022	Учешће	Тежина (у т)	Индекс I – VII 2023 I – VII 2022
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи =<10%	104.606	133,3	9,9%	32.830	105,7
Остала пшеница и наполица, остало	64.242	62,7	6,1%	263.236	75,3
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће <3%	42.264	111,1	4,0%	14.448	85,4
Кукуруз, семенски, обични хибриди	34.176	113,5	3,2%	8.509	79,4
Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало	33.768	73,6	3,2%	31.353	106,3
Кукуруз, остали	33.555	19,6	3,2%	146.712	23,5
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	30.783	75,5	2,9%	23.663	99,4
Концентрати беланчевина без млечних масноћа и слично	26.220	85,7	2,5%	13.024	70,8
Брашно, од обичне пшенице и пира	24.520	127,6	2,3%	67.468	149,0
Пиво, добијено од слада, у боцама до 10l	23.581	145,3	2,2%	40.028	105,7

На увозној страни, у групи од првих десет најзаступљенијих производа, **смањена количина увоза** забележена је код **Меса од домаћих свиња, без костију, смрзнутог**, али је остварена **већа вредност** увоза због раста цене, и то за 42,5%.

Иако је увоз семенског **кукуруза** завршен у априлу ове године, он и даље заузима прво место по вредности увоза. **Највеће повећање је забележено код увоза соје**. Од укупне количине увезене соје, 67,6% је увоз из Хрватске. До значајнијег повећања увоза дошло је и код производа **Млеко и павлака**, неконцентрована, без шећера, мм>3%=<6%, V=<2l, који је увезен у вредности од 3,3 млн евра, што је готово 2,5 пута више него у истом периоду 2022. године, првенствено због увоза из Пољске. Од укупног увоза млека и павлаке, 45,7% је увезено из Пољске.

Десет најзаступљенијих производа у увозу аграра АП Војводине, јануар - јул 2023. године

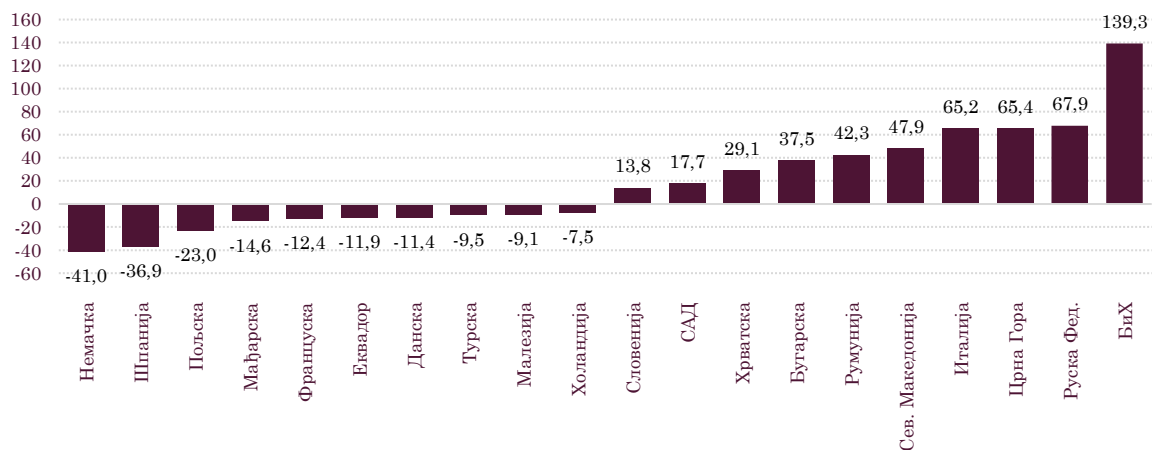
Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс I – VII 2023 I – VII 2022	Учешће	Тежина (у т)	Индекс I – VII 2023 I – VII 2022
Кукуруз, семенски, обични хибриди	28.573	301,3	4,1%	5.095	163,4
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	27.080	446,0	3,9%	49.526	526,3
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	21.450	114,1	3,1%	6.464	80,1
Брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци	13.679	146,4	2,0%	12.569	120,0
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће <3%	13.583	114,0	2,0%	3.950	91,7
Коже говеђе, сирове, остале, укључујући крупоне, потрбушине	12.796	129,5	1,8%	11.008	102,3
Банане, остале, свеже	12.754	112,4	1,8%	14.198	91,0
Кафа, непржена, са кофеином	11.895	78,4	1,7%	4.208	82,0
Храна сточна, остало	11.629	108,2	1,7%	6.585	99,6
Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе	11.468	97,7	1,7%	8.362	103,5

Суфицит у спољнотрговинској размени аграра АП Војводина остварује извозом: хране за псе и мачке, кукуруза, пшенице, пива, брашна, сунцокретовог уља, шећера, тестенине, док **дефицит настаје увозом**, не само производа који се не производе у Србији, него и меса од домаћих свиња смрзнутог, семена кукуруза, парадајза, краставаца, младог кромира, млека и павлаке.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Спољнотрговински биланс аграра АП Војводине по земљама,
јануар - јул 2023. године (у млн евра)

IX. ЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број запослених у Републици Србији, на крају другог квартала 2023. године, износио је **2.364.140** лица, што у односу на исти период прошле године представља повећање од преко **59** хиљада лица, односно **2,6%**, док у односу на претходни квартал представља повећање од око **14** хиљада лица или **0,6%**. Међугодишњи раст регистроване запослености одређен је повећањем броја запослених код правних лица (за око 45 хиљ. или 2,4% мг.), као и предузетника (за око 17 хиљ. или 4,4% мг.), док је с друге стране број индивидуалних пољопривредника смањен (за око 2,5 хиљ. лица или 4,5% мг.).

Према Анкети о радној снази РЗС-а за други квартал 2023. године, **стопа запослености у Републици Србији износи 50,4%**, а на нивоу **Војводине 51,5%**.

Регистрована запосленост у приватном сектору у Србији достигла је ниво од **1,8** млн лица (74% укупне запослености) и повећана је за око **55** хиљ. лица у односу на исти период прошле године (3,3% мг.). **Највећи број новозапослених** регистрован је у ИКТ услугама (за око 15 хиљ. лица), стручним, научним, иновационим и техничким делатностима (за око 9 хиљ. лица) и прерађивачкој индустрији (за око 8 хиљ. лица), док је насупротив томе забележен **међугодишњи пад броја запослених у пољопривреди и ввоснабдевању**.

У јавном сектору, број регистровано запослених у Србији за други квартал 2023. године износи **612.984** лица, што је за **готово 4** хиљада лица више него у истом периоду прошле године (раст од 0,6% мг.). Највеће повећање броја запослених у јавном сектору забележено је у **области образовања**.

Посматрано према статистичким територијалним јединицама, **највећи број запослених је у Београдском региону (837.973 у другом кварталу 2023. године)**, за којим следи **Регион Војводине (593.771)** и Регион Шумадије и Западне Србије (536.017), док је најмањи број запослених регистрован у Региону Јужне и Источне Србије (396.380). У односу на исти период прошле године, запосленост је повећана у свим регионима Републике Србије, а највише у Београдском региону (за око 33 хиљ. лица или 4,1% мг.).

Регистрована запосленост по регионима Србије, Q2 2023. године

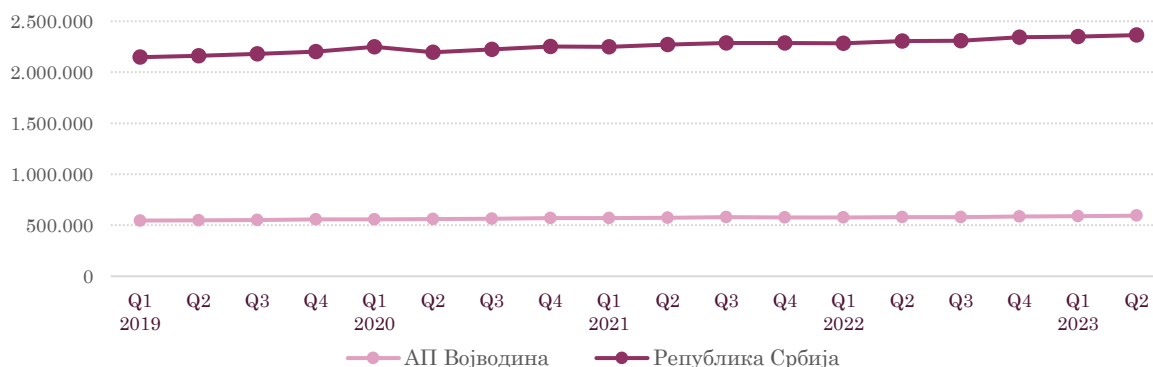

У Војводини је запосленост у другом кварталу 2023. године повећана за 14.363 лица, односно **2,5%** у односу на исти период прошле године, и чинила је **25,1%** укупне запослености у Републици Србији. **Запосленост је у Војводини повећана и у односу на претходни квартал, за 4.227** лица, односно **0,7%**.

Посматрано по кварталима, запосленост, како на републичком, тако и на покрајинском нивоу, има благо узлазну путању и бележи врхунац у другом кварталу ове године, са 593.771 запослених у Војводини, односно 2.364.140 запослених у целој земљи.

Регистрована запосленост у Републици Србији и АП Војводини
по кварталима

Посматрано према модалитетима запослености, у Војводини је у другом кварталу 2023. године највише запослених било у правним лицима (472.709, односно 79,6%), за 2,3% више у односу на други квартал 2022. године. Предузетника и запослених код њих, као и лица која самостално обављају делатност било је 105.055 (17,7%), што је за 4,4% више у односу на исти квартал 2022. године, док је регистрованих индивидуалних пољопривредника било 16.007 (2,7%), што је за 4,7% мање у односу на други квартал претходне године.

Модалитети регистроване запослености у Војводини,
међугодишњи раст, други квартал 2023. године

Посматрано по секторима делатности, у Војводини је у другом кварталу 2023. године највише запослених (посматрано само у оквиру приватног сектора) регистровано у Прерађивачкој индустрији (27,0%) и Трговини на велико и мало (15,7%), а следи запосленост у сектору Образовања (7,1%), Здравственој и социјалној заштити (6,9%) и Саобраћају и складиштењу (5,6%).

У односу на други квартал 2022. године, у Војводини је запосленост највише порасла у сектору Информисање и комуникације (за 11,5% мг.), потом у сектору Рударство (9,7% мг.), Пословање некретнинама (8,5% мг.), Стручне, научне и техничке делатности (8,3% мг.) и сектору Уметност, забава и рекреација (7,4% мг.) док је смањена у сектору Пољопривреда, шумарство и рибарство (за 2,7% мг.) и сектору Снабдевање водом и управљање отпадним водама (за 1,0% мг.).

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Број регистровано запослених у Војводини према секторима делатности, други квартал 2023. године

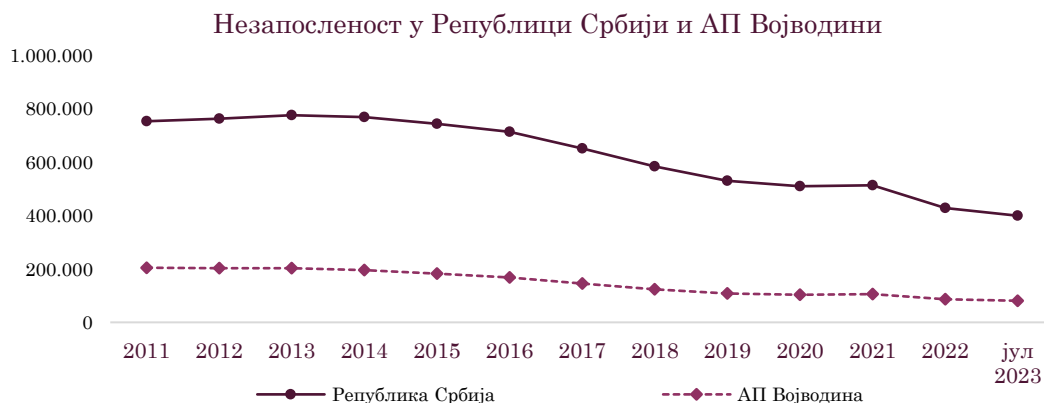

X. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), последњих година приметан је тренд смањења незапослености како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. **У јулу 2023. године забележена је мања незапосленост у односу на јул прошле године.**

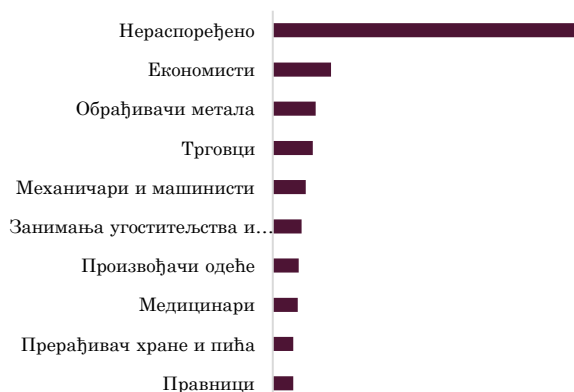
Према Анкети о радној снази РЗС-а за други квартал 2023. године, **стопа незапослености у Републици Србији износи 9,6%, а на нивоу Војводине 7,9%.**

У Републици Србији је на евиденцији НСЗ-а на крају јула 2023. године било 398.889 активно незапослених лица, што је за 41.733 лица, односно за 9,5% мање у односу на јул 2022. године. Посматрано према регионима, највећи број незапослених регистрован је у Региону Шумадије и Западне Србије (140.598), а најмањи у Београдском региону (46.796). У Војводини је на крају јула 2023. године регистровано 80.802 активно незапослених лица, што је за 9.100 лица, односно за 10,1% мање у односу на јул прошле године.

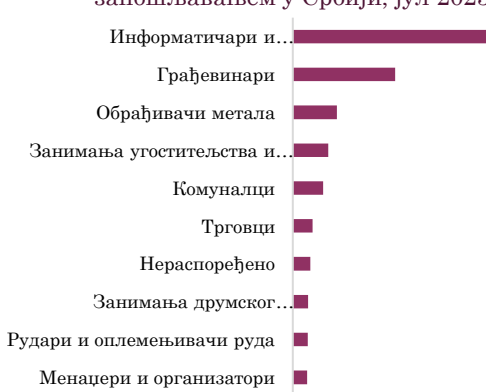

Посматрано према групама занимања незапослених лица, **на крају јула 2023. године у Србији је највећи број незапослених лица припадао групи економисти (6,6% укупно незапослених), следе обрађивачи метала (4,9%) и трговци (4,6%).** С друге стране, **групе занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији су, према евиденцији НСЗ-а, информатичари и статистичари, следе грађевинари и обрађивачи метала.**

Групе занимања са највећим бројем незапослених у Србији, јул 2023.

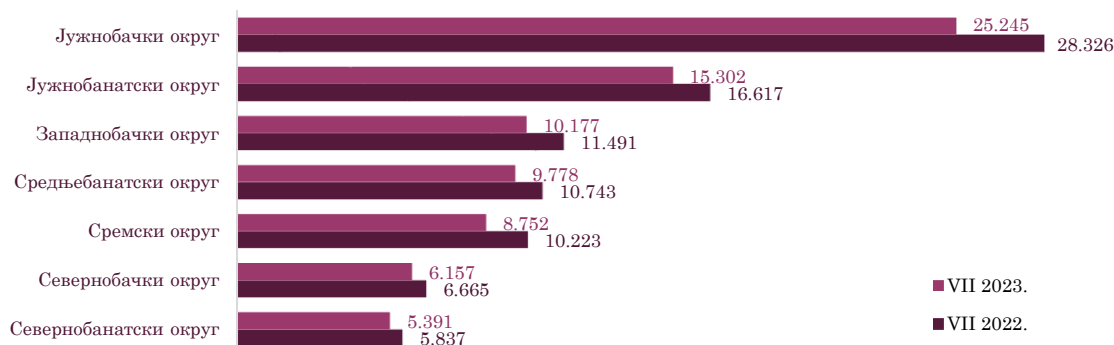
Групе занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији, јул 2023.

Незапосленост је у јулу 2023. године, у односу на исти месец прошле године, смањена у сваком округу АП Војводине појединачно посматрано. Највеће међугодишње смањење незапослености забележено је у Сремском округу (-14,4%), следи Западнoбачки округ (-11,4%), затим Јужнобачки округ (-10,9%), Средњебанатски округ (-9,0%), Јужнобанатски округ (-7,9%) и на крају Севернобачки и Севернобанатски округ, где је незапосленост смањена за за по 7,6%.

Број активно незапослених лица према окрузима АП Војводине

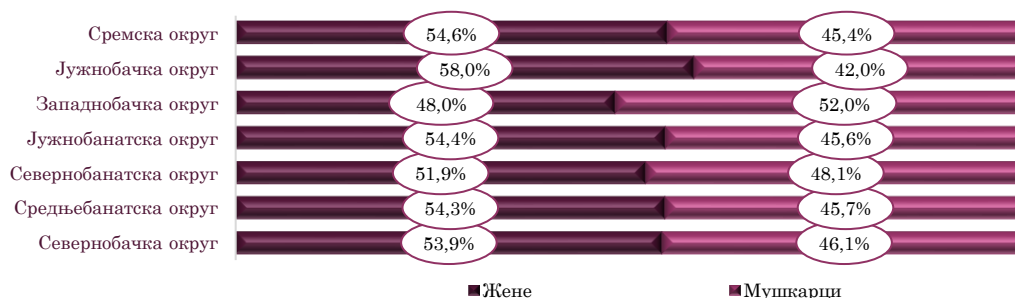
Посматрано према општинама АП Војводине, највећи број незапослених бележи Град Нови Сад (13,1% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи општина Сремски Карловци (0,3%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по окрузима АП Војводине, јул 2023. године

Округ	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у округу	Општина са највећим бројем незапослених лица у округу
АП Војводина	80.802	-	-
Севернобанатски	5.391	Ада (394)	Кикинда (2.092)
Севернобачки	6.157	Мали Иђош (1.399)	Суботица (3.291)
Сремски	8.752	Пећинци (475)	Ср. Митровица (1.983)
Средњебанатски	9.778	Нова Црња (969)	Зрењанин (4.850)
Западнoбачки	10.177	Оцаци (1.392)	Сомбор (4.468)
Јужнобанатски	15.302	Опово (600)	Панчево (4.762)
Јужнобачки	25.245	Ср. Карловци (238)	Нови Сад (10.554)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица АП Војводине, у јулу 2023, 54,5% су жене, а 45,5% мушкарци. У свим окрузима Војводине приближно је уједначена структура незапослених посматрано према полу, осим у Јужнобачком округу где је нешто приметнија разлика (58,0% чине жене, а 42,0% мушкарци).

Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и окрузима АП Војводине, јул 2023. године

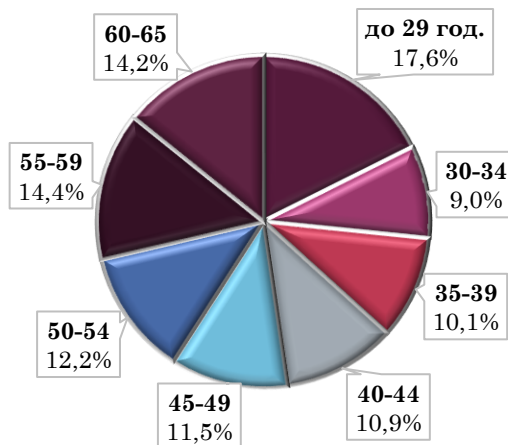

Посматрано према степену стручне спреме, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица I степена стручне спреме (39,4%), а најмање учешће заузимају лица VIII степена стручне спреме (0,04%).

Посматрано према старосној структури, у Војводини, према подацима за јул 2023. године, 17,6% активно незапослених лица чине млади до 29 година старости. У групи старости 30-39 година, активно тражи запослење 19,1% незапослених. Незапослена лица која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 40,8% укупног броја незапослених.

Незапослена лица према старости у Војводини, јул 2023. године

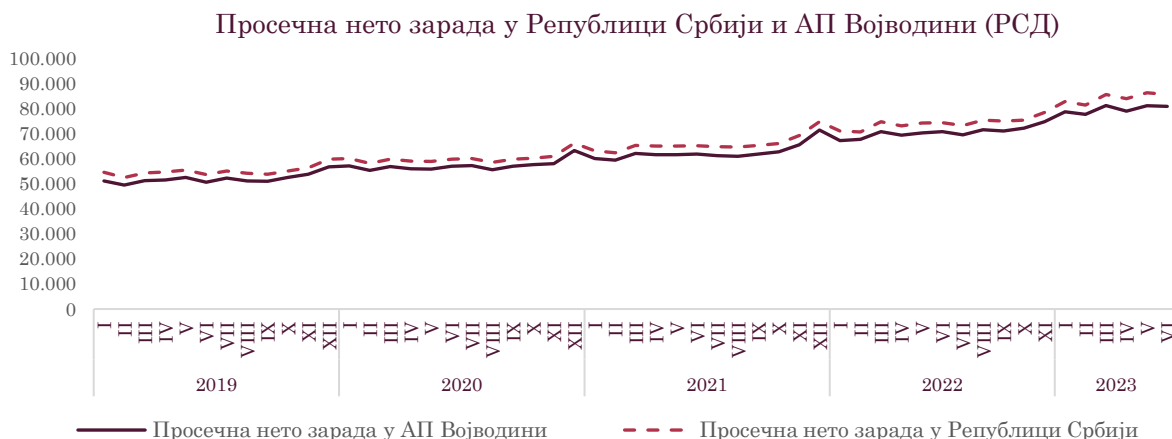
Посматрано према трајању незапослености, на крају јула 2023. године, у Војводини је 37,6% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће, док је преосталих 62,4% на посао чекало дуже од годину дана.

XI. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у јуну 2023. године износила 118.025 динара, а просечна нето зарада 85.539 динара. У поређењу са истим месецом претходне године, просечне бруто и нето зараде за јун 2023. године номинално су веће за 15,1%, а реално за 1,2%. У односу на претходни месец, просечне бруто и нето зараде у Србији забележиле су номинални пад од 0,8%, односно реални пад од 1,5%. Медијална нето зарада за јун 2023. године износила је 65.358 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

У АП Војводини је у јуну 2023. године просечна бруто зарада износила 111.671 динара (за 5,4% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 80.768 динара (за 5,6% мање од републичког просека). У поређењу са истим месецом претходне године, просечне бруто и нето зараде у АП Војводини су у јуну текуће године номинално биле веће за 14,3%. У поређењу са претходним месецом, просечне бруто и нето зараде су мање за 0,4%.

За период јануар - јун 2023. године, просечна бруто зарада у Републици Србији је износила 116.135 динара, док је просечна нето зарада износила 84.204 динара. Раст бруто и нето зарада, у периоду јануар - јун 2023. године, у односу на исти период прошле године, износио је 15,4% номинално, односно 0,1% реално. Раст зарада био је вођен бржим растом зарада у приватном сектору (17,1%), него у јавном сектору (11,9%).

У првих шест месеци ове године остварен је двоцифрен међугодишњи раст просечних зарада код скоро свих сектора делатности, а најизраженији је у трговини, прерађивачкој индустрији и уметности, забави и рекреацији.

Посматрано по областима делатности, у Републици Србији је у првих шест месеци највиша просечна нето зарада забележена у области Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности, у износу од 257.994 динара, која је у односу на исти период 2022. забележила повећање од 22.298 динара или 9,5% мг. У свим областима делатности из групе првих пет по висини зараде је у периоду јануар - јун 2023, у односу на исти период прошле године, повећана просечна нето зарада. Најнижа просечна нето зарада у посматраном периоду забележена је у области Остале личне услужне делатности, у износу од 46.583 динара, која је међугодишње повећана за 5.687 динара или 13,9%.

Највише просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности,
јануар - јун 2023. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности	350.423	257.994
Ваздушни саобраћај	255.715	190.144
Научно истраживање и развој	243.958	177.543
Експлоатација сирове нафте и природног гаса	209.286	152.704
Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем	204.701	150.101

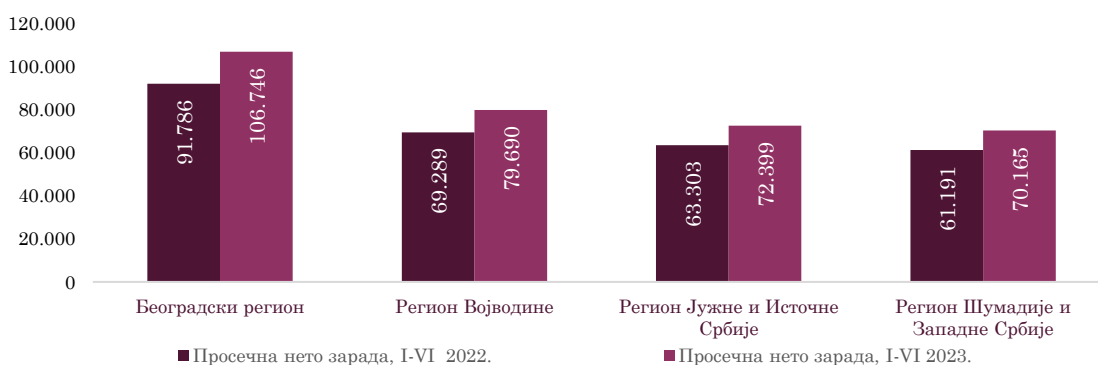
Најниже просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности,
јануар - јун 2023. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Остале личне услужне делатности	64.933	46.583
Делатност припремања и послуживања хране и пића	64.377	46.722
Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја	68.084	49.632
Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству	71.338	51.108
Производња одевних предмета	72.580	52.945

Просечна нето зарада забележила је номинални раст у првих шест месеци 2023. године у односу на исти период 2022. године, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона појединачно посматрано, **највећи раст забележен је у Београдском региону (од 16,3% мг.), док је најмањи раст забележила просечна нето зарада Региона Јужне и Источне Србије (од 14,4% мг.).**

У периоду јануар - јун 2023. године, **једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 22.542 динара, односно 26,8%.**

Просечна нето зарада по регионима Републике Србије

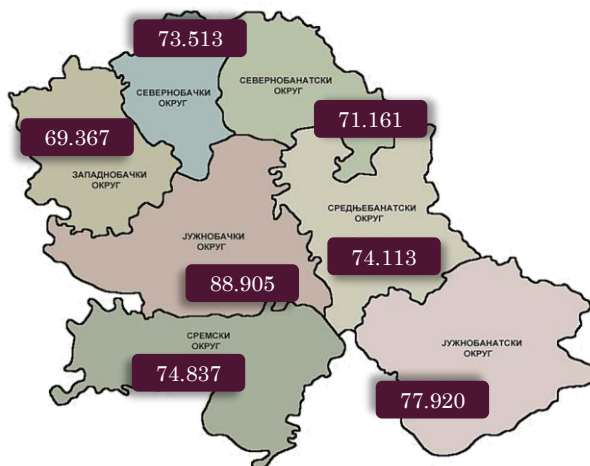
У АП Војводини је просечна бруто зарада обрачуната у првих шест месеци 2023. године износила 110.096 динара (за 5,2% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 79.690 динара (за 5,4% мање од републичког просека). У поређењу са истим периодом 2022. године, просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су номинални раст од 15,1% и 15,0%, респективно.

Посматрано по окрузима АП Војводине, највишу просечну нето зараду у периоду јануар - јун 2023. године бележи Јужнобачки округ, у износу од 88.905 динара, док је најнижа просечна нето зарада присутна у Западнобачком округу, у износу од 69.367 динара.

У првих шест месеци 2023. године, у свим окрузима АП Војводине је забележен међугодишњи раст просечне нето зараде, а највећи раст је забележен у Јужнобачком округу, од 15,5% мг. Једино Јужнобачки округ у посматраном периоду бележи нето зараду вишу од војвођанског просека (за 9.215 динара или 11,6%).

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, јануар - јун 2023. године

Посматрано по општинама АП Војводине, у периоду јануар - јун 2023. године највишу просечну нето зараду имао је Град Нови Сад, у износу од 99.023 динара и уједно за 24,3% већу од војвођанског просека, док је најнижа просечна нето зарада забележена у Бачу, у износу од 63.022 динара, која је за 20,9% нижа од војвођанског просека за исти период.

Пет општина са највишом просечном нето зарадом у периоду I-VI 2023. (РСД)

Пет општина са најнижом просечном нето зарадом у периоду I-VI 2023. (РСД)

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

---

1. Републички завод за статистику Републике Србије;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/ ;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/> ;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statisti_ki_bilteni_nsz.cid667 ;
5. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/ciril/meteorologija/> ;
6. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, <http://www.minpolj.gov.rs/> ;
7. Институт за примену науке у пољопривреди, <https://www.ipn.bg.ac.rs/sr/institut-za-primenu-nauke-u-poljoprivredi/>;
8. Институт за ратарство и повртарство Нови Сад, <https://ifvcns.rs/> ;
9. Продуктна берза Нови Сад, <https://nscomex.com/>

